

Zvony Podluží

**Téma vydání:
hody na Podluží**

Pravidelné rubriky: O čem se právě mluví v regionu
• Co nového v obcích • Kalendář akcí • Weinviertler
Dreiländereck • MAS Dolní Morava • Fotoreportáž

Téma vydání: hody

**„EŠTĚ BYLY ŠTYRY TÝDNĚ DO HODŮ“
několik poznámek k historii a významu
hodů na Podluží**

Hody na Moravě, v Čechách posvícení, jsou obecně vnímány jako jedna z největších a nejdůležitějších svátečních akcí každé obce. Zvláště na Slovácku, kde jsou udržovány hodové tradice a kroje, se staly akcí nejrepresentativnější. A zatímco české posvícení má významově blíže k vlastnímu výkladu celé události, tedy k slavnosti posvěcení místního kostela, kaple či jen významnější církevní památky (zvonice, sochy patrona apod.), moravský význam slova „hody“ odkazuje na vlastní podobu oslav – tedy svátek s bohatou hostinou.

Dostavba kostela či kaple, především pak její samotné vysvěcení, byly v minulosti zásadní celospolečenskou událostí vesnické komunity. Církev ani vrchnostenská správa se pak proti pravidelnému připomínání této události nestavěla, neboť si dobře uvědomovala význam, který mělo toto místo pro všechny obyvatele – pravidelné mše, posilování duchovního života, vnímání vesnického prostoru ohraničeného zvukem místního zvonu, který určoval nejen přesný čas zvonením, trojím klekáním během dne a vyzýval tak modlitbě, ale i zvonil na mši i během mše svaté, umíráním i zvoněním na poplach upozorňoval na události nepříznivé. Pro to vše byl právě kostel, kaple, či alespoň zvonice srdcem každé dědiny a oslava vysvěcení byla významnou událostí. To po vzoru legendy o králi Šalamounovi, který poté, co dokončil svůj chrám v Jeruzalémě, vše náležitě nejen oslavil, ale i každoročně ve stejný den pořádal velkolepou hostinu na připomenutí této události.

I když samotná výstavba kostela byla pro každou vesnickou komunitu a její donátory velmi náročným úkolem, teprve posvěcením a tedy převzetím církve do užívání, bylo toto mimořádné úsilí zakončeno úspěchem. Slavnostní chvíle nastávala i u příležitosti oslav samotného patrona chrámu. Při němž datum vysvěcení a patrocinia se zdaleka nemuselo shodovat. Tento typ výročního „hodování“, který následoval po bohoslužbě, je pak nutně přesněji označovat jako pouť. Ta také lákala k návštěvě poutníky a návštěvníky z blízkého i širokého okolí právě k uctění svátce.

Klíčem k porozumění historické tradice hodů je tedy pochopení jejímu významu, coby oslav církevního výročí. Dnešní hody jsou však spíše společenskou a kulturní událostí, u které je její duchovní rozměr jen součástí, již ne hlavní podstatou.

Představa vyčerpávajícího úmorného a tvrdého života sedláků v době pobělohorské a náboženského útisku již vzala za své. Stejně jako dnes se i lidé v minulosti rádi ve své náročné práci pozastavili a uvítali možnost se bavit a slavit. Tyto drobné i větší slavnosti však v průběhu 17. a 18. století doznaly takové míry a rozsahu, že veskrze praktičtí a osvícensky smýšlející státní úředníci tuto

Joža Uprka – Lanštorfské hody, 1899, olej na plátně, Galerie výtvarného umění v Hodoníně

situaci začali řešit. Roku 1786 tedy Josef II. ustanovil jednotný termín konání hodů na třetí neděli v říjnu po sv. Havlu (16. října). Tím se mnoho hodových slavností, které svým termínem zasahovalo do intenzivních zemědělských prací ve žních, přesunulo do období většího hospodářského klidu. Důkazem těchto státem nařízených hodů se v mnoha obcích na Slovácku stalo jejich označení „císařské“ nebo „havelské“ hody.

U tohoto často citovaného císařského restriktu však dochází v literatuře a internetových zdrojích jen k přepisu, bez přesné citace, a tak se často objevuje za datum vyhlášení nejen 12. říjen 1786, ale i jiné roky, např. rok 1784 či 1787. Zajímavější je však určení společného slavení hodů právě na 3. neděli v říjnu. V mnoha především internetových zdrojích je opět často uváděna neověřená citace: „Ustanovení hodů na třetí neděli v měsíci říjnu se tejkající: Jejich milost císařská dle dekretu dvorského pod datum 12. října 1786 nejmilostivěji poručiti ráčila hody v společnou dobu v dědičných zemích na třetí neděli v měsíci říjnu ustanoviti.“ Přibližme si však také jednu přehlíženou souvislost. Matka Josefa II., císařovna Marie Terezie, byla krátce po narození pokřtěna jako Marie Terezie Walburga Amálie Kristina. V domácím prostředí ji však oslovovali „Rěsínko“. A její patronkou kromě panny Marie byla i svatá Terezie z Ávily (*1515–+1582, zemřela sice 4. října, ale vzhledem k tomu, že tutéž noc se uskutečnil přechod na gregoriánský kalendář, jejím svátkem se stal ze dne na den již 15. říjen). Odtud tedy není daleko k předpokladu, proč Josef II. slavení hodů situoval již do měsíce října a ne například až na sv. Martina (11.11.), když i lidové prostředí znalo rčení „po Martině konec dříně...“. Také ještě v první polovině 20. století slavili své hody v Těšicích (dnes součást Mikulčic) či v Kosticích v třetí neděli v říjnu takzvaně na sv. Terizii.

V některých místech jižní Moravy termín hodů zůstal „císařským“. Jinde se pravděpodobně v 2. polovině 19. století vrátili zpět k slavení patrocinia či posvěcení svého kostela či termín původních hodů byl již sám o sobě podzimním. Výjimečně se zpětně ustanovily i oba termíny. Na počátku 20. století ve městech, kde byl obyčej hodů také udržován, tento projev lidové kultury mizí.

Po roce 1918 se ještě setkáváme, po ustanovení Československé republiky, se slavením hodů k oslavě českého patrona sv. Václava (28.9.) – takzvaných republikánských hodů. Religiózně vyhraněné Slovácko však zůstávalo při oslavách hodů při termínech souvisejících s jejich kostelem či kaplí.

Nutno dodat, že většinu a především účasti přespolních krojovaných na hodech v obcích na Podluží napomohlo také od konce 80. let přesunutí některých hodů z podzimu v termíny letních prázdnin, což prosazovala především krojovaná mládež: Tvrdonice - 1979, Lužice - 1980, Prušánky - 1981, Josefov - 1981 či Starý Poddvorov - 1987. Tím také došlo k postupnému rozvrstvení hodů jednotlivých obcí do určitého postupného pořádku (Lužice, Josefov, Moravská Nová Ves, Starý Poddvorov, Tvrdonice, Prušánky, Mikulčice, Hrušky, Týnec, Lanžhot, Ladná, Dolní Bojanovice, Kostice, atd. ...Mutěnice).

Na konci 19. století a v první polovině století dvacátého pak hody na Slovácku, zvláště pak ty Podlužácké, reprezentované především chasou z Lanžhota, získaly velkého vřelého především pro častou prezentaci a scénické ztvárnění při národopisných výstavách, slovanských sjezdech a jiných velkých společenských akcích, které akcentovaly bohaté národní tradice a zvyky.

Namátkou můžeme uvést např. nácvik ukázky hodů pro Moravský rok v Brně v roce 1914 nebo ukázkou začátku hodů pro Slovácký rok v Kyjově v roce 1921. Podobně předváděla tvrdonská chasa své hody pro početné zahraniční publikum již v roce 1928.

Pestrost krojů a bohatost zvyků, které umocňoval podmanivý zpěv a tanec vytvořily z Podlužáckých hodů hodnotu, kterou oceňovali nejen všichni diváci, návštěvníci a hosté, ale i sami aktéři. Díky tomu se podlužácké hody ve své celistvosti staly symbolem svébytného projevu lidové kultury tohoto etnografického subregionu. Zde můžeme také spatřovat důvod, proč jsou hody na Podluží dodnes nejdůležitější společenskou akcí každé obce, i když už dávno neplatí, že by se hodovým přípravám a organizaci skutečně věnovali všichni obyvatelé dané obce. Organizátory hodů je dnes především krojovaná mládež dané obce organizována do Slováckého krúžku - obecně jsou její členové nazýváni chasou. V minulosti tak mohla být označena jakákoliv skupina mladších již dospělých nicméně svobodných vrstevníků. Setkáváme se s mlynářskou chasou, chasou na velkostatku i jinde. I označení předního vedoucího chasy – stárka, lze jasněji charakterizovat jako „staršího tovaryše“, než osobu, která se „starala“ o zábavu ostatním.

Pro hody na Podluží se nejčastěji ustálil formát třídních oslav, z nichž neděle je neslavnostnější a její součástí je slavnostní mše. Charakteristické pro tento den a jeho průběh je velká otevřenost všem, především krojovaným hostům. Díky tomu jsou hody navštíveny nejen domácími a jejich rodinnými členy a přáteli, ale i početným zástupem mladých svobodných přespolních krojovaných.

V pondělí jsou hody věnovány domácím hospodářům – tedy ženatým mužům a jejich ženám. Rozpuštělé a nezávazné úterní hodové veselí pak zakončuje vlastní hody. Součástí úterních hodů může být i „vybírání rži po dědině“. Tato tradice je mnohem starší a odkazuje nám na dobu, kdy domácí krojovaní i hospodáři za muziku neplatili penězi, ale v naturálních dávkách, nejčastěji rží, později třeba kukuřicí apod. Vítězek obchůzky mohl být nabídnut místním hospodářům na odkup a hudba byla zaplacená z prodeje vybraných naturálů. Do dnešních dnů se zachovalo vybírání drobných peněžních příspěvků po vesnici

za doprovodu dechové hudby. Místní chasa se tak často snaží vylepšit finanční situaci ekonomicky náročné akce, jakou beze sporu hody jsou.

V posledních dvou desetiletích jsou vlastní hody často doplněny o sobotní tzv. předhodové zpívání - folklorní podvečer, který je programově koncipován jako beseda u cimbálu se sólovými i sborovými zpěvy, tanečním komponovaným vystoupením apod.

Vlastní hody mohou být doplněny ještě o tzv. zahrávání hodů, které se koná před samotnými hody, nebo naopak tzv. hodkami, které se uskuteční v neděli po vlastních hodech. Vzhledem k výše uvedenému postupnému

slavení hodů v jednotlivých obcích, však domácí „zahrávání hodů“ či „hodky“ jsou často s malou návštěvností domácích i přespolních. V mnoha obcích se tedy od těchto akcí již upustilo. Mnohem raději mladí krojovaní využívají možnost navštívit jako přespolní krojovaní hosté hody ve svém okolí. Jejich účast je přímo vítána a nedělní odpolední a večerní program hodů je jejich návštěvě podřízen – vítání přespolních šohajů, sólo přespolních, večere pro přespolní apod. Velikost a věhlas jednotlivých hodů je pak hodnocena právě účastí krojované mládeže ze širokého okolí na večerní taneční zábavě v krojích.

Připravil: Miroslav Havlík

O čem se mluví v Regionu Podluží

Ples Regionu Podluží

18. ledna se v Mikulčicích konal již XIII. ročník Plesu Regionu Podluží. Ples zahájil mužský sbor z Mikulčic společně s cimbálovou muzikou. Celým večerem pak provázela DH Zlatulka a skupina Quatro. O půlnoci byla losována bohatá tombola. V průběhu večera proběhla prvorepubliková módní přehlídka a představily se také děti z taneční skupiny ZUŠ Hodonín. Ples proběhl v příjemné atmosféře.

Ples Regionu Podluží

O holbu starosty města Lanžhot

Finále XVI. ročníku v kuželkách proběhlo dne 25.2.2016 v Lanžhotě. Finálovému večeru předcházelo dvoudenní soutěžní klání, kterého se účastní čtyřčlenná družstva jednotlivých obcí Regionu Podluží. Po těžké bitvě vybojovalo první místo domácí družstvo z Lanžhota, druhé místo patřilo obci Prušánky a třetímu družstvu z Týnce. Nejlepším hráčem byl vyhlášen Dušan Radoň z Lanžhota.

Vítězové soutěže O holbu starosty Lanžhota

Přehlídka dětských souborů

V sobotu 2.4. se konal v Moravském Žižkově XII. ročník regionální Přehlídky dětských folklorních souborů na Podluží. Letošní nepostupové přehlídky se zúčastnilo téměř 260 dětí. Přehlídku zahájil starosta obce Moravský Žižkov, Bc. Josef Osička, společně s předsedou Regionu Podluží, Mgr. Vojtěchem Pospíšilem. Děti byly velmi šikovné a všem návštěvníkům zajistily příjemné prožití odpoledne.

Přehlídka dětských souborů

Lužická latka

17. března 2016 proběhla v Lužicích každoroční soutěž ve skoku vysokém pro děti ze základních škol v regionu, pořádaná ZŠ a MŠ J. Dobrovolského v Lužicích. Populární akce se opět zúčastnilo velké množství dětí. Všechny školy si nakonec odnesly několik medailí. Nejúspěšnější bylo družstvo z Prušanek (14 medailí), následovala družstva Lužice (10), Lanžhot (9), Mikulčice (6) a Tvrdonice (3).

Lužická latka 2016

V. ročník soutěže Zpěváček Podluží

Zpěváček Podluží

V neděli 10. dubna proběhl ve Starém Poddvorově již V. ročník postupové soutěže Zpěváček Podluží, kterého se tentokrát zúčastnilo 43 dětí z celého regionu. Každý účastník obdržel pamětní list, plaketu a sladkou odměnu. Vítěz každé kategorie také krásnou skleněnou cenu. Do krajského kola postoupili v kategorii 6-10 let: Jana Baránková, Pavlína Tomčalová, Klára Kopečková. Kategorie 10-15 let: Kristýna Podešvová, Adéla Bílíková a Jakub Šůkal.

Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku

Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku proběhlo za krásného počasí dne 22. dubna. Peleton vyrazil z Moravského Žižkova, přes Hradištěk ve Velkých Bílovicích a Vrbice do Čejkovic, kde si účastníci prohlédli prostory firmy Sonnentor s.r.o. a ochutnali jejich výborné čaje. Cyklisté pak pokračovali do Nového Poddvorova na rozhlednu „Na Podluží“. Celou trasu s námi projel také známý velopedista Josef Zimovčák. Celý výlet jsme zakončili dobrým obědem v příjemném prostředí U Jeřoura.

Josef Zimovčák na vysokém kole

Dolní Bojanovice

Hody v D. Bojanovicích

Nejslavnostnějšími ze všech světských slavností v Dolních Bojanovicích jsou hody, připadající na nejbližší neděli po svátku sv. Václava, patrona farního kostela. Začínají v neděli dopoledne, kdy se ze všech koutů obce schází krojovaní chlapci a děvčata i davy lidí na slavnostní hrubou hodovou mši doprovázenou hudbou a zpěvem Svatováclavského sboru a orchestru. A slavnostní je také oběd po mši: tradičním hodovým jídlem je kachna se zelím a dobrým bojanovickým vínem.

Nedělní odpoledne začíná svátostným požehnáním v kostele, po němž následuje průvod s muzikou pro druhého a prvního stárka. V čele průvodu jdou ostatní stárci, za nimi chlapci, muzikanti, krojovaná děvčata a poté mužáci, vdané ženy a ostatní hodaři. U domu druhého stárka se průvod zastaví a ve dveřích se objeví stárek, který ve slavnostním kroji s kloboučkem a s právem v holince uvítá přítomné, následují stárkovské hošije za

Slavnostní průvod o hodové neděli v r. 2013, autor: Jaroslav Skočík

povzbuzování ostatních chlapců výkřiky „hore, hore“, pak tanec s matkou, někteří chlapci a ostatní stárci vezmou do tance ostatní ženy a dívky ze stavení. Přítomní jsou pohoštěni dobrým vínem, koláčkem či jiným zákuskem, aby se posílili na cestu pro prvního stárka. Tam se průběh opakuje a pak následuje průvod účastníků hodů k tanečnímu parketu „pod zeleným“.

Na parketu se tančí po sólech – valčík, dvě polky a vřtění. Stárci průběžně posypávají plac pískem nebo zrním, aby se lépe tancovalo. V průběhu odpoledne přijíždí přespolní chasa. Mezi sóly jim hudba zahraje „marš“ a verbuňk. Po přivítání s místními stárky jsou jim zavedena děvčata k následujícímu sólu. Nebyla-li chlapcům zavedena místní děvčata, mohla se přespolní chasa cítit uražena,

což by vedlo k nepříjemnostem nebo bitkám. Přespolní mohou na hodech tančit až po tomto zaváděcím sólu.

Před hošijemi a večerí je sólo přespolních a po tomto sólu následují hošije. Chlapci i ženáci sami nebo s kamarády předcházejí před muziku zazpívat. Jeden z chlapců dostane od stárka za holínku právo a po hošijích musí tanečník zaplatit muzice a stárkům. Pak přicházejí další, dokud se všichni nevystřídají. Někteří tančí vícekrát, ať už sami, nebo s různými dvojicemi či skupinkami kamarádů. Často se zpívají netradiční texty hošijí, vtipné i mírně přihroublé, které chlapci vymýšlejí bezprostředně na místě.

Na večeri zvou místní krojovaní přespolní návštěvníky. Vždy dívka nebo chlapec pozve k sobě domů skupinku kamarádů, kteří k nim přijeli „přes pole“, a pohostí je svátečním jídlem a pitím. Při cestě na večeri se zpívá, samozřejmě také při večeri. Je to mocný zážitek, když se celou večerní a už podzimně naladěnou dědinou nese zpěv hodařů.

Po večeri se taneční parket postupně naplňuje. Místní děvčata jsou převlečená do všednějších krojů, dnes do společenských šatů a chlapci mají jen červenice, důrové košile a kabaně. Večer se tančí různá sóla, při kterých má možnost chasa získat nějaké finanční prostředky. Na oplátku buď připnou tanečníkům mašličku, nebo jiný drobný předmět, připravený k tomuto sólu. Celá zábava vrcholí půlnočním sólem. Avšak celou zábavu ukončí až závěrečný pochod Trnava, jímž se kapela loučí s tanečníky. A tak i ti účastníci, kteří vydrželi až do této chvíle, odcházejí nebo odjíždějí domů.

Hodové pondělí začíná mší svatou slouženou za zemřelé a patří místním krojováním, především ženáčům. Hned po obědě počíná oslava, ale trochu jiná než tradičně folklorní. V posledních desetiletích se lidé všech věkových kategorií, zvláště vinaři a muzikanti, scházejí pod boudama okolo prostoru „pod ořechama“. Oblečení chodí neformálně ve všedních šatech. Hraje se na rozličné hudební nástroje od kytary, přes housle, basy, flétny a klarinetu až po cimbál či basu a písně jsou jak lidové, tak trampské a táborákové. Pokud se sejde dobré počasí s dozrálým burčákem, je „pod ořechama“ plno. Schází se zde ženáci a starší chlapci, „staré máze“, kteří odtud pokračují průvodem do obce a „pod zelené“, kde již bují zábava, která začala průvodem od kostela na taneční parket. Následuje slavnost pasování těch, kteří od minulých hodů vstoupí-

Průvod krojovaných dívek při hodech v r. 1980

li do svazku manželského a musí být přijati mezi ženáče. Vyvolávají se příslušní muži, kteří jsou pasováni klíčem, dědicím se mezi „novoročáky“. Jeden z nich pak dostane klíč na starosti a musí ho opatrovat do dalších hodů. Zábava potom pokračuje jako v neděli, avšak bez účasti přespolních hostů.

Úterý po hodech začínají krojovaní chlapci v hospodě snídání. Hody jsou téměř u konce a je tedy třeba na ně „vydělat“. Chasa od rána projíždí obcí s koni a vozem, na kterém veze víno, jímž zavdává všem, koho na ulici potkají. Od lidí pak dostávají dýně, turkyňové klasy nebo jenom dýňová jádra, v poslední době i peníze. Tyto věci se potom vydraží na hodky. Oběd zajišťují stárci pro chasu doma. Večerní zábava se nese v humorném duchu. Děvčata chodí převlečená za chlapce a naopak. Chlapci také připravují humorné scénky, v nichž si utahují z kamarádů nebo připomínají neobvyklé příhody z uplynulého roku. Přespolní chasa je dovoleno vtipkovat na účet místních chlapců nebo lidí v obci. Po pochodu Trnava se účastníci hodů vracejí domů naposledy.

Chlapci při zpěvu verbuňku Pod zeleným (hody 2013), autor: Jaroslav Skočík

Mimo folklorní část hodů se od druhé poloviny 20. století objevují poutové atrakce, kolotoče, střelnice a prodejní stánky, bez kterých si dnes už, zejména děti, nedokážou tuto slavnost představit.

Připravil: Michael Purmenský

Hrušky

Bartolomějské hody v Hruškách

Když se naši předkové rozhodli zasvětit místní kostel sv. Bartoloměji, předurčili tím také termín konání hrušeckých hodů. Jeho svátek připadá na 24. srpen, takže hodová neděle má své pevné místo v období mezi 22. a 28. srpnem.

Tradičními hodovými dny jsou neděle, pondělí a úterý se svým víceméně neměnným programem. Před dvaceti lety se k nim připojila ještě sobota s večerním předhodovním zpíváním, kdy si na své přijdou zejména milovníci cimbalu a lidových písní.

Hodová neděle nemůže začít ničím jiným, než slavnou hodovou mší svatou za hrušecké farníky s účastí krojované mládeže. Při této příležitosti zní v podání chrámového sboru skladby podtrhující slavnostní ráz celé události. Moc času na slavnostní hodový oběd nemívá chlapecká část chasy, neboť již ve 13 hodin vychází průvod šohajů za doprovodu dechové hudby pro své dva stárky. Krojovaná děvčata se o něco později shromáždí u horní hospody na ul. Břeclavská, kam pro ně šohají v čele se dvěma stárky dorazí. Prozatím však chasa nezískala povolení k pořádání hodů od starosty či starostky obce, proto se po krátkém sóle a za doprovodu přihlížejících odeberou tuto podstatnou náležitost dát do pořádku. Paní starostka i pan starosta povolení rádi udělí, pak již nic nestojí v cestě zahájení odpolední taneční zábavy se sjížděním přespolní chasy. Než se tak stane, zastaví se krojovaný průvod u pomníku obětem 1. světové války, aby položením kytice a minutou ticha za tónů české hym-

Taneční zábava „pod zeleným“ probíhá v areálu u školy

ny uctili památku těch, kteří možná někdy byli na jejich místě. Taneční zábava, prokládaná příjezdy přespolní chasy, která má v podvečer své sólo, a zakončená hošijemi, se v mnoha případech protáhne až do brzkých ranních hodin.

Pondělní dopoledne je časem vzpomínek na zemřelé hrušecké farníky. K tomu je určena mše svatá s následnou pobožností na hřbitově. Odpoledne pokračuje hodové veselí, kam krojovaná chasa dorazí opět průvodem, který tentokrát vychází od dolní hospody na ul. Hlavní. Ovšem nejen chasa obleče své kroje, také ženatí muži a v mnoha případech i vdané ženy na sebe vezmou tento tradiční oděv. Mužáci svůj společný příchod za zvuků pochodu obohatí verbuňkem a v průběhu odpoledne zvolí na následující rok mužácké stárky. Podvečerní sólo a hošije mužáků jsou poté vyvrcholením, nikoli však zakončením pondělního dne.

Po náročných hodových dnech je potřeba také chvilku oddechnout. **Úterý** se k tomu přímo nabízí, tak proč si ho nezpříjemnit poslechem dechové hudby. Že se vám už nikam nechce? Nevadí, dechová hudba

spolu s chlapci v třaslavicích a se slámkem na hlavě dorazí před váš dům. A pokud jim za to hodíte něco do kasičky, určitě neodmítnou. Večerní taneční zábavu zahajují děvčata průvodem v krojích... chlapeckých. Úterní večer je totiž plný zábavy, recese a humorných scének. Dobrá nálada často vydrží až do časných ranních hodin. A co následuje potom? No přece... „Hody milé hody, už jsem dohodoval...“.

I když hlavní náplní hrušeckých hodů je folklórní program, nechybí ani další doprovodné akce. Zhruba patnáctiletou tradici mají výstavy vlastivědného kroužku v budově školy. Každý rok je věnován jinému tématu, z poslední doby se jednalo o připomínku domácnosti našich babiček, vzpomínku na padlé v 1. světové válce či proměny obce ve fotografii.

Pozadu nezůstává ani **hodovní sportovní klání**. Úterní fotbalový turnaj je letitou tradicí. Mužstva Svobodných, Ženatých, Přespolních, Myslivců či Hasičů nezřídka vznikají při předešlé hodovní zábavě. Samotné zápasy se sice nejsou v odlehčené atmosféře, to však nic nemění na faktu, že o vítězství jde až v první řadě.

Pokud se rozhodnete hrušecké hody navštívit, rádi vás uvítáme. Snad nám svatý Bartoloměj zachová svou přizeň a hody tak budou i nadále největším hrušeckým svátkem.

Připravila:

Ing. Jaroslava Rajchmanová

Přivítání šohajů prvním stárkem

Josefov

Hody u nás v Josefově

V letošním roce 2016 můžeme slavit 35 let od počátku hodů v letním měsíci červenci. Protože obec neměla prostory, kde by se za chladného a deštivého listopadového počasí mohla hodová zábava konat, bylo rozhodnuto, že se přesunou na některý letní měsíc. Po důkladném uvážení byl určen měsíc červenec, a to kolem svátku sv. Anny. Aby se předešlo různým dohadům ohledně hodů v okolí, že mohou být hody současně i v jiné vesnici, což by snižovalo návštěvnost, byla určena třetí neděle v červenci. A tak máme hody pokaždé v jiný datum, někdy jsou již 17. 7. tak jako letos, jindy až 22. 7., ale vždy je to třetí neděle v měsíci.

Někteří naši obyvatelé s novým termínem hodů nesouhlasili, zejména ti starší, že je ještě hodně práce na po-

Josefovská chasa, hody 2014

Mužáci v pondělí - hody 2015

lích, ale mládeži se to líbilo, že nebude taková zima a přijede o moc víc krojované chasy z okolních vesnic.

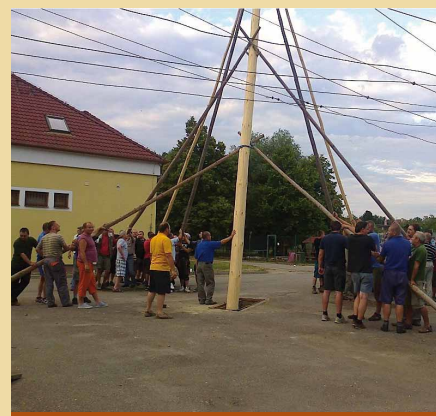
První letní hody se však nevydařily. Cítně se ochladilo, pršelo a byl vítr, po krásných letních dnech ani památky. A zase bylo zle. „To se nebesa zlobí, že jste zrušili listopadové hody, které byly na svátek Všechny svatých,“ neslo se dědinů. A jak bylo v listopadu? Světe div se, krásně svítilo sluníčko, prostě teploučko.

Po další roky nám už počasí přálo a všichni si na nový termín pořádání hodů zvykli. V dnešní době máme nejnavštěvovanější hody v celém okolí. Přijíždí k nám krojovaná chasa z blízkého i dalekého okolí a také ze sousedního Slovenska. Není pak problém napočítat přes 200 krojovaných, kteří jsou napsaní na hodové máji z různých měst a obcí. K výborné hodové atmosféře určitě přispívá i DH Lanžhočanka, která u nás

tradičně hraje už po několik desetiletí. V úterý před hody se ručně staví hodová mája, aby chasa stihla nachystat zastínění Výletišťe tzv. tančplacu na sobotní Předhodové zpívání u cimbalu, na kterém vystupují místní i přespolní zpěváci lidových písní. Nedělní hodovou slavnostní mší sv. začínají ty pravé hody. Po odpoledním požehnání za doprovodu DH a jejich rázného pochodu, jde místní krojovaná mládež k panu starostovi, aby jej stárci požádali o povolení hodů. Ten jejich žádosti vyhově a hodové veselí může začít. Po tři dny pak všichni hodují, zpívají a tancují až do ranních hodin. Či sů hody? Naše!! Tož na zdraví, přátelé.

Napsala: Růžena Hasilová

Foto: Růžena Hasilová

Ruční stavění hodové máje v r. 2015

Kostice

Hody v Koticích

Tradice hodů je velmi dlouhá, období vzniku není známo. Slavily se v různý čas, a to zpravidla na den patrona chrámu Páně nebo kaple. Císař Josef II. sice do termínu hodů zasáhl a určil pro všechny obce termín jednotně na třetí říjnovou neděli, ale později se hody vrátily k původním termínům.

V Koticích se termín hodů téměř kryl s císařským nařízením a nikdy se neměnil. Slaví se každoročně na Terezii, což je 15. října, nazývány jsou také Císařské – tereziánské hody.

Termín hodů se u nás určuje následovně: pokud je svátek sv. Terezie do úterý, tak se konají hody víkend před a pokud vyjde svátek sv. Terezie na středu, tak jsou hody až následující víkend po 15. říjnu.

V Koticích dlouhá léta pořádali hody TJ Sokol Kostice, časy se ale mění a od loňského roku se pořádání chopila Obec Kostice spolu se Slováckým krúžkem.

Starosti kolem hodů začínají výběrem máje ve Valtickém lese. Pro ni chasa jede s koňmi a vozem zvaným „klaničák“ vždy 2 týdny před hodama. Chasa má pak 14 dnů, aby máju a májky očistila a připravila na stavění.

A začínají jednotlivé dny hodů. V pátek chasa postaví malé májky paní starostce, oběma stárkům a u všech hospod. Dříve se májky stavěly v sobotu večer po postavení hlavní máje, ale od doby, kdy se koná sobotní předhodovní zpívání, se tento zvyk posunul na pátek.

V posledních desetiletích se u nás mája staví opět ručně. Očištěná a omašlená mája se v sobotu dopoledne „rapantuje“ a od 15-ti hodin začíná samotné sta-

vení šprajcama před místní sokolovnou, za pomoci několika desítek mužů všech věkových skupin. Tradiční zvolání „Horéé, dost“ pana Josefa Skočíka st. v loňském roce vystřídal Pavel Balga z Tvrdonic, kterého pan Skočík „zaúčal“. Po úspěšném postavení zní z hrdel chlapců a chlapů písnička „Tá kostická mája tenká...“

A pokračuje sobotní večer Předhodovním zpíváním. To se koná od roku 2007 a účinkují zde vedle domácích sborů i jiné pozvané sbory z okolí. Zpívání je hojně navštěvováno, a tak následující beseda u cimbálu rozezpívá celý sál.

V neděli jde chasa od sokolovny pro prvního (staršího) stárka. V posledních letech se průvodu účastní také děti, a tak je průvod větší a krásnější.

U domu stárka zpívají šohaji písničku „Ty Kostický stárku, buď veselý“. Dále jdou oba stárce v čele průvodu a vedou chasu pro starostku obce, kterou tak oficiálně požádají o povolení hodů. Po odtažení sóla a odzpívání pár písniček jde průvod k sokolovně. Zde si v případě hezkého počasí zazpívají chlapci verbuňk a zatančí se jedno sólo, zbytek nedělních hodů pak pokračuje v sále sokolovny. Následuje tak samotná zábava, příjezd přespolních, kterých ale každým rokem ubývá nejen u nás, ale také na okolních hodech. Před večerí se zatančí přespolní sólo, všichni šohaji si zaskáčí hoši a jde se na večer. Po večerí je zábava do ranních hodin.

V pondělí dopoledne je v Koticích tradiční mše u Kaple sv. Terezie na Hlavní ulici, která se koná za všechny zemřelé. Poté se jde s muzikou na hřbitov, kde se také pomodlí za zemřelé. Tohoto dopoledního zvyku se účastní spousta občanů. Ze hřbitova se jde do sálu sokolovny, kde se krátce tancuje, mužáci si s chutí zazpívají a naladí hlasivky na odpoledne. Dříve se zde mužáci domlouvali, kdo že to bude ten letošní mužácký stárek. V současnosti se domluví i dřív, aby byly rodiny na pohoštění připraveny a nebyly příliš zaskočený.

V pondělí odpoledne se zase celá chasa i s dětmi sejde u sokolovny a jde s muzikou průvodem pro druhého (mladšího) stárka. Tento den patří mužákům. I vdané ženy se oblečou do kroje a když přijdou mužáci, nechají si zahrát pochod a zazpívají verbuňk, je sál

Hody kolem roku 1965

plný krásných krojů. Již druhým rokem máme dětské „sladké“ sólo. Poté už mají pondělní hody v režii jen mužáci, zvednou dva mužácké stárky, následuje mužácké sólo a hoši. K večeru se vyrazí se zpěvem a muzikou doprovodit mužácké stárky, mužáci jdou v čele průvodu a vedou všechny ke svým domům, kde zpívají „Ty mužácký stárku“. Po malém pohoštění se jde na večer. Večer je již volnější zábava, zachovaly se některé tradice ze zrušeného hodovního úterý.

Dříve se konaly hody i v úterý. V ten den se chodilo po obci a vybírala se réž, po dědídě chodili šohaji s muzikou a vybírali na muziku. Odpoledne a večer byly babské hody s volením stárek a volením babských stárek (z vdaných žen). Také se vodily stárky před večerí domů, děvčata skákala hoši a byla dámská volenka.

Letošní Kostické hody se budou konat 15., 16. a 17. října 2016. Všechny Vás zveme 15. 10. na Předhodovní zpívání a 16. až 17. 10. na tradiční hody. Přijďte, ať si ty naše krásné tradice zachováme.

*Prameny: www.toulky-minulosti/hody
Slovácký krúžek Kostice*

Hody 2006, pondělí

Hody 2006, neděle

Ladná

Hody v minulosti obce

Nejvýznamnějším svátkem a největší společenskou akcí v obci byly a jsou hody konané pravidelně na konci září. Hody bývaly zahajovány tzv. zahráváním hodů, které se konalo čtyři týdny před samotnými hody. Byla to odpolední muzika před hospodou a večerní na sále, samozřejmě za účasti krojované chasy. Samotné hody se konaly tři dny (neděle - úterý) a týden poté byly zakončeny tzv. hodkami.

Třicátá léta 20. století

V 50. a 60. letech 20. století se skoro v každém domě upeklo několik husí a kačen. Do pekárny pana Jankoviče Ladňáci nosili nebo vozili (na trakaři) plechy s koláči. V neděli dopoledne se postavil přístřešek pro muzikanty, tzv. „karúžek“, upravil se terén a posypal pískem. Nezbytnými pomocníky byli tzv. polévači, kteří měli za úkol v případě potřeby pokropit prostor před hospodou vodou.

V čele krojovaného průvodu šla děvčata se dvěma stárky, kteří nesli věnec. Před uložením věnce k pomníku padlých z první světové války se tento průvod zastavil u předsedy MNV pro povolení pořádání hodů. U pomníku byl položen věnec a hudba zahrála státní hymnu. Poté se průvod odebral pod máju, kde muzika zahrála verbuňk.

V průvodu do 80. let 20. století chodili kromě dívek a chlapců z chasy i mužáci – ženatí muži v krojích. Dnes chasu doprovází děti v krojích a mužáci přichází v neděli odpoledne, někdy na voze taženém koňmi. Pro malý zájem občanů byla zrušena ladenská zvláštnost – pondělní dopoledne, kdy se tančilo pod májů a průvodem se šlo k mladšímu stárkovi. Během této doby byli zvoleni mužáčtí stárce a ti pak vedli odpolední průvod.

V úterý večer měli sólo tzv. „kaštánci“ – členové chasy, kteří jsou v kroji a u muziky poprvé. Dnes se hody konají dva dny odpoledne pod májů a následuje večerní zábava. Hody v Ladné, jako v jediné obci na Podluží, bývaly dříve ukončeny taneční zábavou zvanou „kácání máje“.

Vezú máju...

Stavění máje

V pátek se jelo do „poštorského hája“ pro máju. Stárce měli s hajným domluvený výběr stromů. Jako formani jezdili v 50. a 60. letech pro máju p. Mlátilík (Gazda), J. Helešic, L. Sýkora (Kandalák), J. Markovič (Zemánek) a B. Mlátilík (Cyrilek).

V sobotu ráno se za účasti chasy i dalších příznivců začala mája opracovávat. Skládala se ze tří kusů a dosahovala délky třicet až čtyřicet metrů. Tesařské práce pro spojení máje prováděl p. Jakub Holub (Dambor). Ocelové obruče (rapanty) pro pevné spojení jednotlivých dílů vyráběli místní kováři p. A. Beránek a J. Kubík. Takto připravená mája byla ozdobena malovanými mašlemi, které vybrali odvedenci od místních děvčat.

V pozdním odpoledni se pod vedením zkušených odborníků začala stavět mája za hojné účasti místních obyvatel a hodovních hostů. Mája se stavěla s pomocí dřevěných podpěr (tzv. „paůzů“), které byly různých délek. Dále se ke stavění používaly hasičské háky.

Stavění máje řídili svým silným hlasem p. Sýkora st. (Kandalák), Jakub Holub, Jan Polášek nebo Ludvík Sýkora (Kandalák). Ve večerních hodinách mája za všeobecného veselí a zpěvu stála. Poslední ruční stavění bylo přibližně v roce 1970, poté se mája začala stavět za pomoci jeřábu.

Hody v roce 2013

Předhodovní zpívání

Tento pořad začalo pořádat Slováké sdružení Ladná Lanštorfčané od roku 1999 a stal se tradiční součástí ladenských hodů. Jde nejen o prezentaci lidové pís-

ničky, ale také o setkání kamarádů a vzpomínání při sklence dobrého vína. V rámci této tradice se v Ladné prezentují folklorní sbory z okolních regionů, taneční soubory a cimbálové muziky. Zpravidla se koncert koná den před hody, což navodí správnou hodovní atmosféru. Vlastní program tvoří vystoupení domácích a „přespolních“ sborů, které je doplněno tanečními vstupy folklorních souborů. Poté následuje volná beseda u cimbálu, kde si každý zazpívá tu svoji nejoblíbenější písničku.

Hody v roce 2012

Hody dnes

V obci již několik let není chasa, a tudíž se nevolí stárek. Organizaci „Lanštorfských hodů“ převzala obec. V týdnu před hody zajedou zaměstnanci obecního úřadu pro máju do Poštorné, opracují kmen, za pomoci řemeslníků nadstaví máju na přiměřenou délku (není ambicí obecního úřadu mít nejvyšší máju v historii obce a v okolí), přijede jeřáb, který ji postaví.

Zaměstnanci nachystají veškeré potřebné náležitosti – pódium, karúžek, lavice a stoly. V pátek si sdružení Lanštorfčané organizuje Předhodovní zpívání. V sobotu vychází ve 14.00 hod. průvod od místního hostince. V čele průvodu nese krojovaný pár věnec, který se za zvuku státní hymny položí u pomníku padlých v I. světové válce. Průvod obejde obec, zastaví u starosty obce pro stárkovské právo (stárek se domluví s některým z krojovaných chlapců), položí věnec u pomníku a vejde do prostoru „pod májů“. Celé odpoledne se tancuje pod májů, v závěru se skáčou hoši. Večer pokračuje zábava při dechovce. V neděli opět obejde obec průvod a hodovní zábava probíhá pod májů do podvečerních hodin, končí se hošíjem. Večerní zábava se již větší nekoná. Další sobotu se konají hodky, které probíhají pouze v sobotu a mají stejný průběh jako sobotní hody. V týdnu po hodech zaměstnanci obecního úřadu vše uklidí a sundají máju. Veškerý výtěžek z konání hodů je příjmem obce. Uvidíme, třeba se nám v budoucnosti utvoří nová chasa, která si mezi sebou bude volit stárky.

Připravil: Obecní úřad Ladná

Lanžhot

Hody se konají v našem městě na svátek Povýšení svatého Kříže, tj. 14. září, nebo neděli následující po tomto datu. Je to největší folklórní slavnost v obci. Hody trvají tři dny – neděle, pondělí a úterý. Již v pátek večer se koná Předhodové zpívání mužských sborů, v sobotu odpoledne se na náměstí staví ručně máje.

Sobotní kulturní akce navštěvuje stále více lidí, jak místních, tak hlavně přespolní diváci a hosté, neboť mája je položena přes celé náměstí až k protějším domům a za pomoci šprajců, které zdvihají četné ruce lanžhotských nadšenců i ostatních pomocníků, je pomalu zdvihána. Na zakončení burácí celým náměstím píseň „Tá lanžhocká mája tenká...“.

V neděli je v kostele slavná mše svatá, odpoledne se sejdou krojovaní chlapci u máje a pod vedením druhého stárka za doprovodu dechové hudby jdou pro prvního stárka. Po příchodu pod máju skáčí „hošije“ (chlapec si zazpívá, muzikanti zahrají a on skáče). Tak se střídají všichni chlapci, mezitím přijdou děvčata oblečená do slavnostního kroje. Začíná taneční zábava, v průběhu které přijíždí přespolní chasa na vozech tažených koňmi.

Verbuňk pod májů

V pondělí ráno je mše svatá za všechny zemřelé spoluobčany, pak jde průvod na hřbitov, kde je krátká pobožnost. Odpoledne pokračuje zábava jako v neděli pouze s tím rozdílem, že se jde pro druhého stárka.

V úterý jsou hody pouze pro domácí. Večerní zábava je uvolněná.

V sobotu dalšího týdne se vyhrává „réž“. Je to starý zvyk, kde chlapci chodí za

doprovodu hudby od domu k domu a občané jim přispívají na výdaje, které mají s organizací zábav spojeny. Název vznikl tak, že ve dřívějších dobách platili lidé obilím. Toto se pak prodalo a získané peníze se použily na úhradu nákladů. Dneska se přispívá přímo penězi.

V neděli se konají hodky, kdy zábava je stejná jako na hody.

Připravila: Kateřina Paulíková

Ruční stavění máje

Nedělní taneční zábava pod májů

Lužice

Nejstarší zmínka o hodech v Lužicích je v účtech purkmistra z roku 1782, kde jsou uvedeny výdaje za slavnostní mši a za vybílení obecního šenku k hodům na gruntě č. 16. Hody se konaly v neděli po sv. Martině (11.11.), kterému byla zasvěcena zvonice uprostřed návsi. Kostel v Lužicích byl postaven až v roce 1874 a zasvěcen sv. Cyrilu a Metoději (5.7.). Postupně bylo tradičních selských rodů v Lužicích oproti dělnickým obyvatelům mnohem méně. Mladí lidé kroj od 20. století oblékali jen při větších muzikách, hodech a slavnostech.

Příjezd děvčat v chlapeckých krojích na úterň hodovou zábavu

O „obvyklých“ výročních hodech „Martinských“ se poprvé zmiňuje obecní kronika v roce 1923. Kronikář však dodává: „Hýření po hospodách, tancování a zábavy nabývají vůbec vrchu před každým jiným podnikem kulturním.“ Už v roce 1912 řeší obec stížnosti na pořádání častých zábav ve třech hostincích a usnází se na jejich omezení mimo Masopustu a hodů. Omezení však platí pro obyčejné muziky, kvůli nimž se obyvatelé Lužic zadlužují. Zábavy spolků, politických stran a jejich tělovýchovných organizací (Orel, Sokol) jsou z tohoto omezení vyjmuty, protože jimi přispívají na svou činnost a především na vybudování svého zázemí:

* 1930, 1932 - otevřen Lidový dům, následně i Sokolovna – zkrátka v obou pořádaný jednodenní Cyrillské hodové zábavy i hlavní třídenní hody Martinské s hodkami. Kromě toho spolky pořádaly mnoho dalších akcí s národopisným charakterem: třídenní ostatky – fašaňky, Velikonoční zábavy, dožínky či vinobraní
* 1948 – snaha potlačit hodovou tradici a její slavnostní charakter přenést na politicky vhodnější dožínky. Slavení malých jednodenních Cyrillských i hlavních třídenních Martinských hodů i s hodkami je však stále udržováno. Jednotně organizovaný Slováký krúžek se však

v období vyhrčené kolektivizace rozpadá pro neshody drobnějších rolníků, dělníků a dřívějších sedláků

* 1976 - S organizací letních hodů vypořádá krojovaným ve Slovákém krúžku Osvětová beseda a svazáci. Pro malou aktivitu mládeže však podzimní Martinské hody organizuje OB i se setkáním padesátníků obce

* 1980 - Uspořádány jako hlavní letní třídní Cyrillské hody i letní hodky o týden později. Martinské hody jsou již jen jednodenní hodovou zábavou

* 1983 - hody poprvé „pod zeleným“ uprostřed návsi

* 1985 – „zelené“ je přemístěno do prostoru parkoviště u radnice

* 2002 – součástí hodů se stává předhodová beseda.

V současnosti hody začínají v sobotu podvečer předhodovou besedou „pod zeleným“. Neděle je však dnem nejslavnostnějším s hodovou mší. Odpoledne se schází chasa se stárky a následně zamíří „pod zelené“, kde očekávají příjezd přespolních krojovaných. Po sóle přespolních, hoších a společném verbuňku se chasa i se svými hosty odebere na večeri. Po ní se všichni vrací před muziku, tančí se sóla. Taneční zábavu zakončuje Trnava.

Po nezbytném ranním úklidu hodového místa se odpoledne opět chasa setkává se svými stárky a přijde si průvodem i pro starostu obce. „Pod zeleným“ je očekáván příchod domácích mužáků a vdaných žen. Sóla mužáků, hošíje i společný verbuň jsou podobné neděli. Jen bez přespolních krojovaných. Jedinou výjimku tvoří šohaji z Mikulčic.

V úterý ráno vybírají šohaji „rež“. Za pohárek vína a osobní pozvání na večerní zábavu je očekáván drobný finanční příspěvek jako podpora hodů od všech obyvatel Lužic.

Odpoledne se mezitím schází dívky oblečeny do chlapeckých všedních krojů a ujímají se organizace večerní taneční zábavy. Vítají přespolní dívky v chlapeckých krojích i šohaje, kteří si dle své invence i chuti připravují masky, ženské kroje a šaty i celé scénky. Očekávána je především scénka domácích šohajů, od kterých se předpokládá, že bude tou nejtípnější. V rozpustilém a velmi uvolněném stylu je zábava vedena do pozdních nočních hodin.

Dnes již Martinská zábava není organizována. Před domácí chasou se otevírá celý maratón přespolních hodů v okolních obcích až do sv. Kateřiny (25.11.).

Miroslav Havlík

Příprava a pořádání hodů

Hlavním pořadatelem hodů je Slováký krúžek Lužice ve spolupráci s Lužickými mužáky a obcí Lužice. Velký díl zodpovědnosti za přípravu a zdárné konání mají stárci a stárky. Letos byli zvoleni stárci Lukáš Magdolen a Jakub Hromek, stárky Nikola Doležalová a Monika Nováková. Předhodový večer už několik let připravují mužáci. Rozhodující pro stanovení termínu hodů je svátek sv. Cyrila a Metoděje - hody se konají obvykle nejbližší tomuto svátku. Počet krojovaných bývá kolem patnácti párů. Obec financuje technické zabezpečení akce firmou Lutes, poskytuje Slovákému krúžku dotaci na dechovou hudbu, zajišťuje plakáty a platí koláče, které každoročně peče na sobotní večer koláčková četa lužických seniorek (zadělává cca z 5 l mléka).

Jana Ambrožová

Lužičtí mužáci

**SLOVÁCKÝ KRÚŽEK LUŽICE,
LUŽIČTÍ MUŽÁCI A OBEC LUŽICE
VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA
CYRILLSKÉ HODY „Pod zeleným“
2. - 5. července 2016**

SOBOTA 2. července 2016

20.00 Předhodový večer u cimbálu

NEDĚLE 3. července 2016

10.00 Hodová mše svatá
14.00 Požehnání u kostela sv. Cyrila a Metoděje
14.30 Krojový průvod obcí
16.00 Taneční zábava pod zeleným, hraje DH Hovorané

PONDĚLÍ 4. července 2016

14.30 Krojový průvod obcí
17.00 Taneční zábava pod zeleným, hraje DH Hovorané

ÚTERÝ 5. července 2012

9.30 Vybírání po dědině, hraje DH Skaličané
19.00 Taneční zábava pod zeleným, hraje DH Skaličané

Mikulčice

Ej hody, milé hody....

Hody na Slovácku jsou velikým svátkem. Podle etnologů patří k nejstarším slavnostem. Vznikaly v době, kdy se lidé usadili v krajině a začali obdělávat půdu a sklízet úrodu pro svou obživu a také pro hospodářské zvířectvo, které chováli. Údajně to byla oslava ukončení sklizně, za úrodu lidé děkovali božstvu darováním obětí. Bylo to v době pohanské, u nás někdy v době Velké Moravy.

Do doby císaře Josefa II. (1780-1790) se hody oslavovaly většinou kolem svátku patrona místního kostela. U nás v Mikulčicích bývaly v neděli po svátku patronky kostela Panny Marie Nanebevzetí v polovině srpna.

Už ve středověku bývaly často hody veselé, mnohdy až bujné, často proti nim vystupovali kazatelé. Odrazem toho jsou četné lidové písně „Eště byly čtyři týdne do hodů, nedala mně moja milá pít vodu“. Za vlády císaře Josefa II. vyšlo v roce 1787 nařízení, aby se hody konaly ve všech vesnicích až na závěr roku a ve stejném termínu v neděli po 15. říjnu, po svátku svaté Terezie, na počest císařovy matky Marie Terezie - hody tereziánské. Mikulčané a Těšičané zůstali u císařských hodů až do roku 1974, a to proto, že o srpnových hodech u nás často hořovalo. V roce 1920 se dokonce obecní zastupitelstva našich obcí domluvila, že hody přeloží na 28. října a oslaví tak „den národního osvobození“. Z důvodu nepříznivého počasí a také brzkého svátku Všech svatých představitelé obce vrátili hody na starý termín srpnový.

Neodmyslitelným symbolem hodů byl máj, někdy mája. „Stavjali ho chuapci, stavjali ho chuapci před hody do rána“ - a ručně...! A muselo se to umět...! Ti, kteří uměli stavění máje dirigovat, byli velmi vážení. V Mikulčicích se máj stavěl ručně do roku 1973. Vrchol máje se zdobil pentlemi a tureckým šátkem, v pozdější době v korunce vlál praporek, zavěšený byl i zvonek a láhev vína. Výška máje byla známkou zdatnosti chasa a jejího stárka.

Hody v Těšicích u Tumů v roce 1927

Nejvyšší máj postavila chasa v roce 1921. Byl vysoký 56 metrů a dodnes se nepodařil tento rekord chasy překonat. V posledních letech staví máj jeřáb.

Hody začínaly v neděli. Kolem poledne se objevovali hotaři z Josefova a vybírali peníze za hlídání a také pastýř přicházel pro výslužku. O hodové neděli nepásl. Vystrojená chasa v pestrobarevném průvodu zamířila pro stárka a pod zelené, kde už zasedala soudná stolice, aby posoudila, jak je která děvčica letos vystrojená. Přijeli také přespolní chlápci a tančilo se až do večera. Odpolední zábava končila skákáním hošíj. Na oplátku naše chasa objížděla okolní vesnice na jejich hody.

Být stárkem bylo vyznamenání a ocenění mladé osobnosti. Stárci mají být ztepilí, fešní, obratní, silní, měli by umět zpívat, cifrovat i tancovat, ale i vést chasu v průvodu a obchůzkách v dědině, při sólech a všech hodových zvycích. Měli by být rozhodní a energičtí vůdci, kteří přivítají hodové hosty z vedlejších dědin

V pondělí pro starostu...

a nedopustí, aby se na hodech vyvolávali bitky a rozbroje. A hlavně mají povinnost, aby krojovaná děvčata vždy byla v kole a nestála.

Druhého hodového dne v pondělí po raní pobožnosti odváděl pan farář své věřící na hřbitov, aby bylo vzpomenuť i věrných zesnulých. Odpoledne šla chasa s muzikou pro starostu a starostovým sólem byla zahájena taneční zábava, která patřila ženáčům. Poslední hodový den v úterý už od rána putovali chlápci s muzikou dědinou a připíjeli z opentlených lahví po domech a hospodáři jim za to přispívali na muziku. Odpoledne pokračovala zábava ale s právem „ženským“. O týden později se v neděli odbavovaly již méně okázale hodky.

Před 1. světovou válkou se odehrávaly hody „za réž“. Stárek měl s muzikanty sjednáno 6 - 7 muzik do roka za 25 měřic rži. Každý pacholek byl povinen přispět měřicí rží.

V období 1. republiky (1918-1939) se

V úterý je právo „ženské“

v našich dědinách Mikulčicích a Těšicích o hodech někdy konalo až šest hrubých muzik. Ale byly také roky, kdy byla jen jedna muzika a jen čtyři mládenci v kroji. Takové bývaly hody v Mikulčicích a Těšicích do 2. světové války.

V dnešní době se hody od těch historických moc neliší. Nedělní hodová zábava stále patří mladým a přespolním, v pondělí domácím, ženatým a úterý patří děvčatům. V úterý stále chodí chlápci vybírat po dědině. V Mikulčicích navíc pořádá chasa v pátek před hody taneční párty a v sobotu bývá předhodový národopisný večer. Předhodové večery jsou už od roku 1972. Tak někteří hodujeme pět dnů. Hody pořádá Obec Mikulčice a mikulčická chasa. Obec zajišťuje veškeré technické zázemí, muziku, občerstvení, propagaci, program a také hody z větší části financuje. V režii obce je sobota, neděle a pondělí. Pátek a úterý hradí chasa.

Připravila: Jarmila Uhrovičová

V neděli pro stárka

Moravská Nová Ves

Neoveské hody

Moravské pojmenování „hody“ je velmi výstižné – vždyť o hodování a zába-vu jde, a to na svátek patrona místního kostela. České pojmenování „posvícení“ nebo „pouť“ se vztahuje rovněž k posvěcení kostela, ke dni svátku patrona místního kostela.

Na Podluží se slaví hody již od nepaměti a váží se na den svatého, v jehož jménu byl vysvěcen místní kostel.

V obci Moravská Nová Ves byl kostel postaven již v 18. století a patron kostela i obce je sv. Jakub – den svátku je tedy 25. červenec.

Do určitého roku byly „hody“ v Moravské Nové Vsi jedny z prvních na Podluží. Termín hodů byl uprostřed velmi náročných prací – jako byly žně, sběr okurek, sklizeň meruněk a zeleniny. Přesto to byla událost, která se velmi slavila, a to hned na několika místech. Musíme obdivovat hospodáře, ale hlavně hospodyně, které musely zvládnout – polní práce, vaření, pečení, přípravu kroje, úklid domu i okolí.

Do roku 1938 se hody slavily na několika místech, dle spolků či organizací – Sokol slavil krojované hody u Obecního hostince, Orel u Orlovny, dělnická tělovýchovná jednota a sociální demokracie u Kůřilů - Huťků - Černochoů. Tyto hody byly krojované se svou „májů“, zeleným, dechovkou a již u některých i cimbálovou muzikou. Nelze nevzpomenout dechovku Hřebačci, která se pak, po nástupu kapelníka p. Juráčka,

Krojovaná chasa před Orlovnou v Moravské Nové Vsi (rok 1928)

přejmenuje na Juráčkovci. Dle pamětníků hrála v Moravské Nové Vsi i slavná cimbálová muzika Samko Dudíka ze slovenských Kopanic.

Mimo tyto krojované hody hrály i malé muziky v dalších hostincích, například U Prstků - Klempušů, Fizírů, Gajdů a dalších.

V období II. světové války 1939 – 1945 byly hody slaveny tajně – ve stodole některého místního hospodáře za tichého souhlasu četníků a financů. Po válce se na krátkou dobu hody vrací do starých pořádků. Po únoru 1948 však postupně nastává změna a hody jsou na jednom místě – před Obecním hostincem a později „U Gajdů“. Bylo i období, kdy hody byly slaveny také mimo svátek sv. Jakuba – to byly

tzv. „Ambrožovy hody“. Hody byly posunuty na pozdější termín. Posunutí hodů navrhl a schválil tajemník MNV Ambrož z důvodu žňových prací v místním ZD a svou roli sehrává i politika.

Po dostavění místní sokolovny jsou v roce 1963 hody na tanečním parketu, nebylo to šťastné - mimo centrum obce i mimo tradice – nebyl povolen koňských potahů vjezd na parket.

Na podnět mladé chasy se hody znovu stěhují v roce 1964 na náměstí – před hostinec U Gajdů a po úpravě náměstí před úřad městyse. Hody se slavily ve dnech – neděle, pondělí, úterý a další neděle jako hodky. Samostatnou kapitolou novodobého slavení hodů je předhodové zpívání s cimbálovou muzikou. To má velký ohlas hlavně u návštěvníků – hostů. Předhodové zpívání se již stalo tradicí téměř každých hodů na Podluží.

V poslední době se začíná hlavně v některých obcích Podluží projevovat stagnace zájmu mladých lidí o tuto slávu a často jsou hody jen záležitost několika nadšenců. Prakticky bez pomoci obcí a slováckých krúžků nejsou schopny se zaplatit. Tento jev se zdá, že je jen přechodný, protože v jiných obcích či regionech mladých krojovaných přibývá. Podluží – jako celý region se bude muset tímto jevem spolu se slováckými krúžky a vedením obcí intenzivně zabývat. Hody jsou krásný zvyk – který nesmí zaniknout. Představují kulturnost jednotlivých obcí a občané by je měli dle svých sil a schopností podporovat.

Připravili:

Petra Frýdková, Miroslav Košut

Novodobé hody v Moravské Nové Vsi

Moravský Žižkov

Historie hodů v obci

Hody se v Žižkově odbývaly původně druhou nedělí po svátku Narození Panny Marie, tedy kolem patnáctého září. Měsíc před hody se konala volba dvou stárků – jednoho za selské chasníky, jednoho za chalupníky. Čtrnáct dnů před hody se konalo zahrávání hodů. Výdělek z této zábavy sloužil na zaplacení máje, pro kterou se jezdilo v pátek před hody. Na zahrávkách se poprvé představily veřejnosti nové stárky, které si stárči sami vybrali a museli jít požádat o svolení jejich rodiče.

V sobotu před hody se kolem třetí hodiny odpolední scházela chasa u máje. Mája se sestavovala z více smrkových kmenů, které železnými svorníky – rapanty spojil některý ze žižkovských kovářů. Nato byla s velkým křikem, spoustou pití a vši slávou mája postavena a chlapci toho večera dlouho do noci zpívali a verbovali. Také dnes se mája staví v sobotu před hody, výhradně ručně za pomoci párů podpěr, žebříků a lan. Při stavbě pomáhají také ženatí muži, lana držíávají také děvčata a menší děti. Původní spontánní zábavu po postavení máje nahradilo roku 1996 předhodové zpívání s besedou u cimbalu.

Hody v roce 2013

O hodové neděli chodívala vyšňořená chasa do Velkých Bílovic do kostela na hrubú. Kolem druhé odpolední se dostavila zjednaná hudba a po náležitém posilnění se šlo pro stárky. Chlapci se scházeli u prvního stárka, děvčata kromě druhé stárky přijdou k první stárce. Muzikanty přivedl polivač k prvnímu stárkovi a chasa se stárky šla s muzikou k první stárce. Polivač stárkům pomáhá s organizací hodů, dokud býval prostor k tanci vyspán pískem, musel jej mezi tancem polívat - kropit vodou, aby se neprášilo. Potom jde celý průvod ve dvojicích ke druhé stárce a poté na sólo.

Každý hodový den se zahajuje verbučkem a následným sólem pro stárky. V neděli ale patří hody především hostům. Na vozech přijížděla přespolní chasa, kterou vítali stárči vínem a muzikanti veselým pochodem. Pravidelně to byla zejména chasa z Velkých Bílovic, která také měla nárok na své vlastní sólo. Chasa z Podluží (snad s výjimkou sousedních Prušánek) jezdila spíše na souběžně probíhající hody do Lanžhota (dnes do Mikulčic). V neděli podvečer bývá sólo hosti, kdy chlapci zavádí tanečnice přespolním hostům, kteří při tanci platí za pohoštění. Po večeri pokračovala muzika až do rána.

V pondělí se sešli chlapci, muzikanti a polivač u druhého stárka, odkud se šlo průvodem pro druhou stárku a děvčata, která se u ní sešla. Celý hodový průvod se následně vydal pro první stárku a pak přímo na sólo. Dnes se chasa zastavuje ještě u kostela. V čele hodového průvodu druhý stárek a stárka. Polivač opět zahajoval hodovou muziku vyhlášením stárkovského sóla. Neoddělitelnou součástí hodového pondělka bývá příchod mužáků. Ti přichází na sólo, až už je odpolední veselí v plném proudu. Jejich příchod hlídá polivač, který dává znamení muzikantům, a ti zahrají pochod. Následuje mužácké sólo a chvíli nato bývá vyhlášena závádka.

Závádka je typickým obřadním tancem hanácko-slováckého regionu. Závádkou bývala slavnostně uvedena do tance všechna děvčata v obci, počínaje první a druhou stárkou a skládal se při ní poplatek stárkům, čímž si děvčata zajišťovala bezplatný vstup ke všem muzikám v roce. Po válce tato tradice vymizela, až v roce 1971 se chasa domluvila, že závádkový tanec v obci obnoví. Závádka se tančí za střídání hudby a zpěvu závádkových písní, který mají na starost mužáci stojící při závádce před muzikou. Závádka přitahuje velkou pozornost místních, není proto divu, že při ní bývá celé sólo lemováno diváky, zejména přihlížejícími tetičkami – tedy súdnú stolicú. Pondělní odpolední zábavu ukončuje sólo pro starostu a obecní zastupitelstvo. Po večeri následuje opět taneční zábava.

V úterý začínaly hody původně až odpolední muzikou. Od roku 1925 patřila k hodovému úterku tradice vyhrávání po

Hody ve třicátých letech

dědině. Říkalo se, že se chodí vybírat na muzikanty. Polivač jezdil s trakařem a do pytlů sbíral od občanů rýž - žito. V druhé polovině dvacátého století se již nevybíralo obilí, stárči a chlapci ale chodili s muzikanty po dědině vyhrávat, zavdávat a zvat na hody. Vlastní hodová muzika začínala až pozdě odpoledne. Nekonal se žádný průvod, muzikanti vyhrávali na sóle. Nyní chodí chlapci s muzikanty od polivače, děvčata přichází po skupinkách, stárky až poslední, vždy je jim na uvítanou zahrán pochod. Když už jsou všichni na sóle, vyhláší se sólo stárči a polivač. Pak následuje hlavní sólo dne pro vdané ženy. Další netrpělivě očekávané sólo patří dětem – kaštánkům.

Žižkovská závádka

Původně už v úterý odpoledne (nyní až po večeri) přichází k muzice maškarády. Děvčata se převlékají do chlapecských krojů, chlapci za děvčata nebo tzv. maškary. Stejně tak přestrojeni přijíždějí po večeri přespolní děvčata i chlapci. Hodové veselí končí radostně a nevázaně.

V roce 2002 se konalo obecní referendum, ve kterém se většina občanů vyslovila pro nový termín - třetí srpnovou neděli, která odpovídá svátku Panny Marie Vítězné, patronky nového žižkovského kostela.

Připravil: Mgr. Jaroslav Čech

Nový Poddvorov

Hody - tradice a současnost

Hody v naší nejmenší obci v regionu bývaly vždy nejvýznamnější slavnostní událostí. Termín pořádání hodů sahá daleko do minulosti naší obce a vždy se konaly ke svátku sv. Kateřiny, naší patronky k 25. listopadu.

Hodů se účastnila celá obec bez ohledu na věk, pohlaví a sociální postavení. V minulosti se slavily po tři dny. Všechny starosti kolem nich měli na svých bedrech stárci, kteří se vždy volili na svátek sv. Štěpána v prosinci na 2. svátek vánoční v hospodě u Macůrků. V pátek před hody se stavěla mája za pomoci a řízení zkušených ženáčů. V neděli začaly hody slavnostním průvodem chasy s muzikou pro děvčata a potom ke starostovi o povolení hodů. Od starosty se všichni odebrali k hodové zábavě do malého sálu v hostinci u Macůrků, která za účasti místních i přespolních trvala až do pozdních hodin. V pondělí chodila chasa s muzikou po dědině a vybírali peníze, víno a též hodové koláčky. Muzika hrála vždy u každého domu hospodáře a návštěva stárků končila zpěvem „Hospodář, hospodyň pěkně Vám děkujem, za Vaši uctivost zůstávajíte s Bohem“. Večerní zábava byla též doménou ženáčů a přespolních, která někdy většinou končila až ráno. V úterý končily hody večerní „Babskou zábavou“, provázenou různými taškařicemi.

Od šedesátých let se již volby stárků nekonaly a o průběh hodů se starala celá chasa pod záštitou složky hasičů. V roce 1970 byly hody poprvé pořádány v novém kulturním zařízení, které v obci tolik chybělo a to za hojné účasti i přespolních. Největší změnou bylo přesunutí termínu pořádání hodů v 90. letech mi-

Krojování z Nového Poddvorova o letních hodech, které se konají poslední srpnovou nedělí

nulého století na letní období, rozšířenou ijinde na Podluží, a to na poslední neděli v srpnu. Od té doby začal zájem o pořádání hodů postupně upadat v důsledku úbytku obyvatel a hlavně mládeže až do současnosti, kdy se hody již nekonají vůbec.

Náš kroj

Původní kroj u nás byl hanácko-slovácký-jihní. K největším změnám dochází po II. světové válce a v 50. letech minulého století, kdy se ujímá kroj podlužácký-bojanovský, který se uchoval i v současnosti.

Je třeba jmenovat i některé dechovky, které u nás na hodech hrávaly. V minulosti Hruščani z Hrušek, Juráčkovci Fr. Juráčka z Týnce, Bojané z Dolních Bojanovic, muzika Franty Šímka ze Starého Poddvorova, Lanžhotčanka L. Prejky z Lanžhota a řada dalších. Tolik z historie.

Současnost hodů v naší obci

Poslední hody před dlouhým sedmáctiletým přerušením se u nás konaly už v minulém století a to v roce 1999. Jak již bylo psáno, nebyla v obci mládež, která by chod hodů mohla zabezpečit. Teprve v letošním roce se obecní zastupitelstvo rozhodlo starou tradici obnovit a tak jsme oslovili jak místní, tak i přespolní mládež, aby se do oslav hojně zapojila. Rozhodli jsme se, že prak-

ticky první ročník bude jen takový zkušební a celé hody proběhnou pouze v jednom dnu. Po obědě půjde mládež v průvodu žádat starostu o povolení k pořádání hodů a následně proběhne taneční zábava pod zeleným. Problémem letošních hodů byl ale také termín, neboť jsme nechtěli narušit pravidelné akce okolních obcí, a proto jsme stanovili poněkud neobvyklý termín na sobotu 3. září.

Toto povídání berte jako pozvánku k návštěvě našich krojových hodů a svoji přítomností pomozte k obnovení krásné tradice v krásném kraji.

Sepsal Vladimír Kašík

Letní hody o poslední srpnové neděli

Podzimní hody na sv. Kateřinu

Prušánky

Hody v Prušánkách

Největší a nejslavnostnější událostí roku jsou v Prušánkách určité tradiční srpnové hody pod zeleným. Ne vždycky se tu však hodovalo v létě. Původní starobylé hody byly církevní slavností, konaly se na svatého Martina. Ten den - 11. listopadu roku 1758 - byl totiž prušánecký kostel zasvěcen svatému Isidorovi a jeho druhým patronem byl právě svatý Martin. Výhodou hodů v tomto termínu bylo snad jediné to, že se neroztopily zákusky a byly krásně vykrmené husy. Jinak mladí si hody moc neužívali, zábava byla v kulturním domě, v průvodu jim byla zima, pravidelně přšelo nebo poletoval sníh. Chtěli hody v létě, kdy je venku teplo. Byly to těžké boje mezi chasou a těmi, kteří je podporovali a zbytkem dědiny. Nakonec si mládež prosadila svou a v roce 1981 se poprvé konaly letní hody pod zeleným. A hned první rok byly velice úspěšné, přišlo hodně hostů, domácích i přespolních a hlavně bylo krásné počasí. Od té doby má stanovení termínu našich hodů pevná pravidla.

V neděli, která následuje po svátku sv. Jakuba (25.7.), jsou vždy hody v sousední Moravské Nové Vsi a prušánecké hody jsou za čtrnáct dní poté. **Takže na letošní hody k nám můžete přijet už v sobotu 13. srpna a hodovat až do úterý 16. srpna.** Nebo do středečního rána. „Hody pod zeleným“ se jim říká proto, že nad tanečním místem okolo máje je velká střecha ze zelených listnatých větví, která má tanečníky, muzikanty i hosty chránit před sluníčkem. Stavění máje i zeleného má na starosti chasa, vydatně jim pomáhá obecní úřad. Mája se už hodně dlouho staví v Prušánkách ve všední den pomocí jeřábu. Mnohem náročnější akcí je pak stavění zeleného, které trvá i čtrnáct dní. Proto se už vloni rozhodlo vedení obce, že je nejvyšší čas stavění zeleného trochu urychlit a ulehčit. Na letošní hody je objednaná nová kovová konstrukce, která nahradí tu starou z dřevěných kůlů. Doba stavění zeleného bude mnohem snazší a hlavně se

Děti z Nechoránku

zkrátí na pouhé dva - tři dny, což chasa určitě uvítá.

Prušánecké hody jsou tradičně zahájeny sobotní besedou u cimbalu, kterou ve spolupráci s obecním úřadem organizuje místní Slováký krúžek. Na besedě vystupuje jejich mužský a ženský sbor a pozvaní hosté. Program je vždycky velmi bohatý a návštěvnost velká.

Ostatní hodové dny má na starosti prušánecká chasa a obecní úřad. Hlavním hodovým dnem je neděle. Dopoledne je v místním kostele hodová mše svatá. Ve dvě hodiny odpoledne vychází krojovaná chasa z pod zeleného a ve slavnostním průvodu s dechovou hudbou jde ke starostovi obce zažádat o povolení

Prušánecká chasa

ní uspořádat hody. Poté navštíví i místní faru, protože hody - i když v jiném termínu - jsou pořád vzpomínkovou slavností k posvěcení kostela.

Když se chasa vrátí pod zelené, už na ně čekají hodoví hosté. Většinu nedělního odpoledne hraje dechová hudba pochody, protože se postupně sjíždí přespolní chasa, všichni zazpívají, zaverbují, stárci je přivítají skleničkou vína a zavedou jim tanečnice. Odpoledne pod „májú“ je zakončeno hošíjemi, tehdy děvčata odchází domů na večeri a převléknout se. Zábava pokračuje do ranních hodin a je zakončená „trnavú“ - společným trnavským verbuňkem.

V pondělí odpoledne opět vychází krojovaný průvod, tentokrát pro své tři stárky. Pro hlavního stárka se jde naposledy. Před domem stárků vyhrává dechovka, tancuje se. Rodiče každého stárka mají pro chasu nachystané pohoštění, navíc se rozdají koláčky a zákusky pro přihlížející lidi, nalévá se víno. Letošními stárky jsou Jan Kotlařík, Ondřej Salajka a Vojtěch Sukup. Máme i děvčata stárky, letos jsou to Eliška Novotná a Marie Neradová. Po návratu pod máju hodové veselí pokračuje. Pondělí tradičně patří mužákům, ti napochodují pod zelené, zazpívají a zaverbují, stárci je jaksepatří uvítají, zavdají skleničku vína a zavedou

Mužáci

jim k tanci svobodná děvčata. Poté následují dvě sóla - nejdřív mužácké sólo a potom „košelové“ sólo - to jako poděkování za vychystání kroje - chlapci si jdou pro maminky, babičky nebo tetičky a mužáci pro své manželky. Před večerí probíhá slavnostní pasování šohajů - ryze chlapecká záležitost.

Protože i pondělní hody trvají ranních do hodin, je potřeba, aby se hodaři prospali, a tak úterní hody začínají až večer. Úterní zábava je velmi specifická, neuvidíte tady žádné krásné krojované páry. Děvčata si oblékají všední chlapecký kroj, „třaslavice“, chlapci se často převlékají za děvčata či staré ženy, ale o jejich úboru se dá spíše říct, že jsou za maškary. Stejně jako v neděli přijíždí skupinky chlapců a děvčat z okolí a předvádí vtipné scénky, zpívají veselé, mnohdy výsměšné písničky vlastní tvorby. I v úterý se tančí dvě sóla - „košelové“ sólo, při kterém si děvčata převlečená za chlapce chodí pro maminky a babičky a děkují tímto způsobem za to, že se starají o jejich kroj, o půlnoci je pak půlnoční sólo. Ve středu k ránu se hodový kolotoč zastavuje a unavení hodaři dlouho, dlouho vyspávají.

Prušánecké hody patří k oblíbeným prázdninovým akcím, každoročně sem přijíždí mnoho návštěvníků. Letos nám bude v neděli a v pondělí hrát dechová hudba Legrúti z Velkých Bílovic, v úterý Lanžhočanka.

Tož dojeďte aj vy, rádi vás uvidíme!

Stárci a stárky 2016

Připravila: dr. Jana Kamenská
Foto: 3 x Milan Krásný,
foto se stárkami Martin Ševčík

Starý Poddvorov

Hody se v naší obci v minulosti konaly na sv. Martina (11. listopadu), podle zasvěcení kapličky ve vesnici. V roce 1987 byly přeloženy na první srpnovou neděli. Dnes nám připomínají vysvěcení kostela sv. Martina (31. července 1994). Nejstarší zprávy o konání hodů jsou dochovány v kronice Jednoty Orla československého. Zde je zápis z roku 1923, kde se dočteme, že 18. listopadu pořádali Orlí hody v hospodě u Pavla Bařiny.

Chasa v r. 1931

V tajné volbě pomocí lístků byli zvoleni dva pořadatelé, kteří se o organizaci hodů starali. Když v roce 1931 byl založen sbor hasičů, hody se rozdělily. Orlí je pořádali v hospodě u Bařinů v části Čekačka, hasiči v hospodě u Sůkalů, v části obce Řádek. Ani jeden ze spolků nemluví o stárcích, jen o pořadatelích. První stárci a stárky se objevují až v roce 1958. Teprve od roku 1992 jsou hody jen záležitostí chasy ve spolupráci s obecním úřadem.

V době, kdy se hody konaly v měsíci listopadu, probíhaly pouze v kulturním domě. Po přeložení na letní období, období prázdnin, byl v lokalitě u školy vybudován areál, který umožnil změnu organizace. Chasa je v plné práci již čtrnáct dnů před vlastní slavností. Musí se připravit máje, natáhnout drátěná kon-

Staropoddvorovská chasa (1933)

strukce a navozit zelené. Na této práci se podílí všechna mládež obce, i ta, co se do kroje neobléká. Bez pomoci mladých lidí, kteří nemají k folklóru vztah, se organizace neobejde. Tato předhodová činnost mladé sdružuje, proto v naší obci nenajdete nevraživost vůči

Šohajé ze Starého Poddvorova (1939)

krojované mládeži. Vše musí být připraveno do středy, protože ten den se stává máje stárkům a stárkám, ve čtvrtek pak panu starostovi. V pátek a v sobotu v naší obci nejsou folklorní aktivity jako v jiných obcích, ale probíhají diskotéky, v pátek pro mladé a v sobotu Oldies party. Proč? Vysvětlení je velmi jedno-

Hody v r. 2014

duché. Jsme malá vesnice a právě pořádání těchto diskoték pomůže finančnímu zajištění celých hodů. Naše chasa je finančně samostatná, ba dokonce výdělečná. Nemusí vypisovat žádosti o dotace ke krajskému úřadu, ani obec se nemusí finančně podporovat.

Folklorní tradice probíhají v neděli a v pondělí. V neděli slavnost začíná průvodem chasy ke stárkům a k jejich stárkám. Ojedinelá je i tradice zpívání stárka u domu své stárky /píseň Tluču, tluču, otevřete/. Když je chasa kompletní, jde si pro povolení ke starostovi obce, teprve pak se přesune na parket v areálu u školy. Nejoblíbenější je hodové pondělí, kdy se tradičně chlapci převlečou za dívky a dívky za chlapce. Pondělí to-

Pod zeleným

tiž patří dívkám. Celá vesnice se každoročně těší na veselé scénky, žertovné písně a tance, které předvádí nejen domácí, ale i přespolní návštěvníci.

Důležitým jevem posledních let je propojení mladých ze Starého a Nového Poddvorova. Vzhledem k tomu, že v Novém Poddvorově se již několik let hody nepořádají, můžeme mezi staropoddvorovskou chasou vidět i mládež novopoddvorovskou.

Před několika lety si chasa obnovila tradici volby stárků na Štěpána, proto již dnes víme, že letošní hody budou mít na starosti stárci Ondřej Rygar a Jakub Kabát a stárky Jana Padalíková a Tereza Sasínková.

Tímto bychom chtěli pozvat nejen milovníky folklóru, ale i všechny ostatní na naše tradiční krojované hody, které se letos konají v termínu od 5. 8. do 9. 8. 2016. Srdečně vás zvou stárci a krojovaná chasa.

Miroslava Hajdová

Stárci (hody 2015)

Tvrdonice

Hody ve Tvrdonicích

Hody ve Tvrdonicích se letos konají ve dnech 7. až 9. srpna na náměstí pod májů. Jejich pořadatelem bude Slováký Podlužácký krůžek.

Než ovšem samotné hody vypuknou, musí chlapci z chasy dovézt z poštorenského lesa máju. Tvrdončané vozí máju na voze s formanem panem Pavlem Balgou a jeho párem kobytek. Míváme u nás máju „platovanů“ ze tří kusů s borovým vrškem zdobeným barevnými stuhami. Před asi osmi lety byl u nás, na popud starosty a pod jeho patronátem, obnoven zvyk ručního stavění máje. Děje se tak ve Tvrdonicích týden před hody v sobotu, zveme cimbálovou muziku a náměstí zatím bylo vždy plné stavějících i přihlížejících. V letošním roce chceme stavět v sobotu 30. července. V následujícím týdnu bude mít chasa plné ruce práce s přípravou náměstí, stavěním zeleného a uklidem. Jak se již stalo na Podluží tradicí, v sobotu před samotnými hody se koná předhodovní zpívání. U nás jsme mu dali název Zpívání pod tvrdomsků májů a jeho pořadatelem je Slováký krůžek, program zajišťuje místní mužský a ženský sbor. Samotné hody vypuknou v neděli po obědě, kdy se chasa sejde u Sokolovny a vyrazí za doprovodu dechové hudby pro prvního stárka. Chlapci stárka před domem tradičně zvedají, zazpívají mu „Ty tvrdomský stárku, buď veselý, neboj sa facky uderení. Budeš-li sa facky bát, budeme ustupovat, budeme zahánění.“, následuje sólo před domem a krátké občerstvení většinou ve dvoře u domu stárka. Potom celá chasa jde ke starostovi, kde mu poděkuje za celoroční podporu a pomoc, požádá o povolení hodů a odvede si ho pod máju. A to už se scházejí rodiče, prarodiče a ostatní hosté, přihlížejí zábavě mládeže a čeká se na příjezd přespolních. Odpoledne vrcholí, jako v dalších obcích, přespolním sólem a hošijemi chlapců. Po večeru pokračuje zábava, ke které se přidávají i mužáci.

V pondělí ve Tvrdonicích chodí chasa pro druhého stárka. Letos poprvé zveme do průvodu i děti v krojích a doufáme v hojnou účast. Stárci připravují speciální sólo dětí a rodičů. V pondělí se i u nás vyhlašuje mužácké sólo a volí

Tvrdomská chasa, hody v roce 2015

se mužáckí stárci, kteří potom řídí večerní zábavu.

Ve Tvrdonicích světlíme hody i v úterý. Děvčata mají na sobě celé šaty a malované a oštrápcované šátky „kvěťáky“, chlapci chodí v plátěných košilích a mužáci v nohavicích i v civilu. Všichni jsou vítáni, jelikož v úterý odpoledne u nás chodí společně s chasou průvodem pro mužácké stárky. Po společném příchodu pod máju přicházejí v posledních letech s pochodem a nějakou vtipnou písničkou i vdané ženy v krojích. Po „babském“ sóle je i v úterý vyhlášen mužácké sólo, ve kterém chlapci volí a zvedají dívčí stárky. Ty si sundají šátky, dostanou guláče bez kosírků a začínají dívčí hody. Děvčata i vdané ženy skáčí hošije, až po nich se zapojují chlapci a muži. Bývá to veselé zakončení odpoledne. Hošijové písničky se skládají mnohdy na míru stárkám, stárkům a ostatním účastníkům hodů, odpovídají jedni druhým a bývá mnohdy těžké rozejít se k večeru. Večer i nás, jako poslední léta ve všech obcích v okolí, se střídá jedna scénka s druhou, sjíždějí se mladí ze širokého okolí, přidávají se i domácí mužáci, hoduje se mnohdy do rána. Mladí obvykle zakončí hody u některé nové stárky „na pohárku“. No a ve středu se musí náměstí rychle uklidit, aby se mohlo vrátit k běžnému provozu. Srdečně Vás zveme na hody do Tvrdomic ke společné zábavě.

*Článek připravila:
Zdena Šlichtová*

Pozvánka na slavnosti Podluží v písni a tanci

Obec Tvrdomice společně se Slovákým Podlužáckým krůžkem srdečně zve na 63. ročník národopisných slavností Podluží v písni a tanci.

- v pátek 3. června – přehlídka dechových hudeb
- v sobotu 4. června – dětské odpoledne, soutěže ve zpěvu, tanci a o Stárka Podluží
- neděle 5. června – dopoledne sjíždění přespolních, slavnostní průvod, regionální pořad, od 17.00 hod. celosouborový koncert VUS ONDRAŠ

Podrobný program najdete na webových stránkách:
www.tvrdomice.cz

Týnec

Zřejmě každá vesnice na Podluží má za významný mezník v roce nejen Nový rok a Velikonoce, ale čas se měří na dobu do hodů a po hodech. U nás v Týnci je tato sláva spojena s koncem prázdnin nebo začátkem školního roku. Proto zveme všechny oslavit na našich hodech buď konec prázdnin nebo začátek školního roku. To nebývá výhodné pro všechny návštěvníky, přesto se striktně dodržuje nejen vzhledem ke slavnosti zasvěcení kostela a s dlouhou tradicí církevních poutí, ale je snaha dodržet posloupnost vzhledem k okolním obcím.

Už od první světové války nepořádali hody v Týnci stárce ve vlastní režii, ale jednotlivé i politické spolky na několika místech. Dokonce i tzv. kaštánci (po ukončení školní docházky) měli svoje hody, kde se učili tančovat. Taky každá organizace si zvolila svého stárka, který však měl pravomoce jen k organizování hodů, obchodní riziko nesl pořádající spolek, ale z finančních důvodů nemohl být stárkem každý.

Pohárek – předhodové zpívání

Symbolem hodů je mája, kterou přivezli většinou většinou ze slovenského Adamova a ozdobili polkovým praporem. Teprve po roce 1945 se hody spojily, mája se ozdobila státní vlajkou. Stavěla se ve čtvrtek před hody ručně pod vedením zkušeného mužáka, dával povely mužům, kteří posunovali podpěry. Pak se rychle budovala kolem tzv. buda i se střechou ze zeleného (větve listnatých stromů). V posledních letech máju zdvihá jeřáb.

Hody vždy trvaly tři dny – od neděle do úterý. Už asi 15 let se místo hodů v úterý koná v sobotu předhodové zpívání v režii mužáků, kteří sami vystoupí a zvou si i hosty. O hodové neděli se po slavnostním obědě sejde chasa v krojích pod májů a jde průvodem s kapelou ke starostce pro „povolení“ pořádat hody. Pak ji odvedou pod máju a zahajuje só-

lem. Celé odpoledne se pod máju sjíždějí přespolní. Dříve na vozech s koňmi a jejich zpěv po cestě se nesl kramem. Dnes přijedou na kole a bez zpěvu, přesto jsou srdečně vítáni pohárkem a dostanou možnost předvést verbuňky a zpěv. Před odchodem na večeri skáčou šohaji hošíje, zpívají verbuňky. Po večeri se všichni pomalu scházejí, v poslední době opravdu pomalu, až k 22. hodině.

V pondělí dopoledne bývá průvod z kostela na hřbitov. V tento den se v minulosti konala pouť věřících z Břeclavi i ze Slovenska a poutníků se sešlo tolik, že pro ně pod májů hrávala muzika. Týnec byl významným poutním místem. V pondělí odpoledne chodí chasa pro stárky, také s muzikou. Následovala opět zábava. Dnes se úterní zvyklosti přesunuly na pondělí, a tak pondělí patří mužákům a maškaram, což jsou vystoupení převlečených krojovaných, která pobaví diváky i aktéry.

Dříve ještě za týden byly hodky, ale po různých přesunech hodovních slavností v okolí se už nekonají.

Ještě před čtvrt stoletím bývalo na hody tolik návštěvníků, že pod májů nebylo k hnutí a místní si chodili zatancovat až v pondělí, když vyprovodili početné hosty. Teď je problém zaplatit na dva dny muziku a v pondělí odpoledne by tanečníky bez krojů spočítal na prstech. Ale všichni chápeme, že k Podluží hody neodmyslitelně patří. Šohaji se snaží vydělat na dívčím vínku a krojovém

Krása dívčího kroje

Šohaji u stárka

plese, aby hody byly slavnostní. Obec zatím jen zaplatí např. máju, letos dostala chasa významný sponzorský příspěvek. Ale problémem je i aktivita mladéže, v „šohajovském věku“ je málo mladých a ne každý má zájem chodit v kroji. Ostrouhat a nachystat máju dá spoustu práce a stává se, že se na tom podílí stárek a jeho kamarád, sehnat partu pro dovoz zeleného a jeho rozprostření na střechu a stěny „budy“ je opravdová dřina. Chce to určité dovednosti, ale také množství zaujatých mladých. Stárkovské starosti na sebe berou stále mladší a letos to dopadlo tak, že při volbách stárků na Štěpána se roz-

Chodský soubor Mrákov – předhodové zpívání

hodlo, že stárkují letos všichni, tedy rozdělí si práci a povinnosti. Také rodiče krojovaných je třeba ocenit za pomoc dětem a přípravu pohoštění pro přespolní. Nedávno se mě naše hodovní návštěva z Čech ptala, jak se jmenuje soubor, který na hodech vystupuje a pořádá je. Překvapením bylo, že je to vlastně tradiční akce mladých, kteří cítí zodpovědnost a chtějí udržovat zvyklosti. Doufejme, že i v naší vesnici, která patří na Podluží k nejmenším, se tato tradice nevytratí a na svoje stárkování budou s hrдостí vzpomínat další generace.

Mgr. Věroslava Hesová, kronikářka obce
Foto: Mgr. Hana Zoubková

Region Weinviertler Dreiländereck

Přeshraniční 19. regionální slavnosti v Reintalu

Dne 4.6.2016 v 17 hodin bude hudbou zahájen letošní regionální vrcholný kulturní zážitek. Prodejci otevřou své stánky a pozvou nás na ochutnávku typických regionálních dobrot a podle chuti také na vytříbený výběr nápojů. První bod programu je rezervován pro děti z mateřské a základní školy. Taneční vystoupení a dechovka se postarají o působivý večer a kdo bude chtít, může také tančit.

V neděli, 5. června se bude jako již tradičně sloužit slavnostní mše, poté bude hrát hudební spolek Bernhardsthal k ranímu nakupování. Také představitelé 13 obcí regionu budou opět dokazovat svůj um při soutěži starostů. Mějte na paměti, že se také můžete zúčastnit kvízu o tomto regionu. Na vítěze čekají četné zajímavé ceny. S orchestrem Weinbauer Kapelle Poysbrunn slavnost pomalu dozní tak, jak v sobotu začne, a to „malou partií“.

Hody ve Weinviertelu

Dne 26.6.2016 se od 9 hodin konají v Poysdorfské části Kellergstetten 4. hody Weinviertelu. V tento den stojí v popředí zájmu hodové zvyky a kulinární chutovky.

Program:

Na program je taneční hudba, tanec se stuhami a hodové kuželky - prostě věci, které jsou typické pro hody ve Weinviertlu. Po mši svaté v městském farním kostele Poysdorf zahájí Radio NÖ svůj pořad, který bude tentokrát slyšet i mimo region v celém Rakousku a dalekých zemích. Jak je zvykem, bude se konat také módní přehlídka pro všechny milovníky krojů.

Poprvé budou v nabídce zážitkové vyjíždky za vínem a meruňkami, ale také osvědčený program Betty Bernsteinové. Regionální podniky nás budou zásobovat typickými pochoutkami z Weinviertelu a meruňkovými specialitami. Zcela podle mota „Vino se setkává s meruňkami“ jsou návštěvníci a hosté zváni na ochutnávku meruňkových stříků, meruňkových knedlíků a samozřejmě poysdorfských jakostních vín. Bližší informace na www.vinoversum.at

Zámecký festival Wilfersdorf

Zažijte spolu s „Velkovévodkyní von Gerolstein“, operetou od Jacquese Offenbacha, nezapomenutelný večer při inscenaci pod širým nebem před zámkem Liechtenstein Schloss Wilfersdorf.

Termíny: 1./2. a 7.-9. 7.2016, vždy 20.30 hodin

Režie: Richard Schmetterer; vedení: Gregor Sommer

Zpěv: Eveline Schloffer, Caroline Zins a Dieter Hörmann

Předprodej vstupenek:

Obecní úřad Wilfersdorf (Tel. +43 (0) 2573 / 2366-0)

a na Ö-Ticket (www.oeticket.at).

Kombinované vstupné ve spojení s prohlídkami zámku, muzeem Heimatmuseum, návštěvou dvorního sklepení a zámeckého vinného sklepa, nebo přeshraniční „zámecká tour“: Rezervace na office@liechtenstein-schloss-wilfersdorf.at

„Über Grenzen schauen“ beim 19. Regionsfest in Reintal

Am 4.6.2016 wird um 17 Uhr das diesjährige Regionshighlight musikalisch eingeläutet. Die Direktvermarkter öffnen ihre Stände und laden zur Verkostung regionstypischer Schmanckerl und je nach Geschmack einer gut sortierten Auswahl an Getränken ein. Der erste Programmpunkt ist für die Kindergarten- und Volksschulkinder reserviert. Tanzvorführungen und zünftige Blasmusik sorgen für einen stimmungsvollen Abend und wer will, kann gerne das Tanzbein schwingen.

Traditionell wird am Sonntag, den 5. Juni eine Festmesse abgehalten, bevor der Musikverein Bernhardsthal und Umgebung zum Frühschoppen aufspielt. Auch die Ortschefs der 13 Regionsgemeinden werden wieder ihr Können beim Bürgermeisterbewerb unter Beweis stellen. Denken Sie auch daran beim Regionsquiz mitzumachen. Es warten zahlreiche interessante Preise auf die Gewinner. Mit der Weinbauer Kapelle Poysbrunn klingt das Fest musikalisch aus, wie es am Samstag mit der „Klanen Partie“ am Samstag beginnt.

Weinviertler Kirtag

Am 26.6.2016 findet ab 9 Uhr in der Poysdorfer Kellergstetten der 4. Weinviertler Kirtag statt.

Das Kirtagsbrauchtum und kulinarische Köstlichkeiten stehen an diesem Tag im Vordergrund.

Programm:

Tanzmusik, Bandltanz und Kirtagskegeln - einfache Dinge, die typisch für einen Weinviertler Kirtag sind. Nach der Hl. Messe in der Stadtpfarrkirche Poysdorf startet der Radio NÖ Frühschoppen in der Gstetten, der diesmal überregional in ganz Österreich und fernen Ländern zu hören ist. Wie gewohnt findet auch für alle Trachtenliebhaber eine Modenschau statt.

Erstmals werden Erlebnisfahrten zu Wein und Marille, aber auch das bewährte Betty Bernstein Programm angeboten. Regionale Betriebe versorgen Sie mit typischen Weinviertler Schmanckerln und Marillenspezialitäten. Ganz nach dem Motto „Wein trifft Marille“ werden Besucher und Gäste zur Verkostung von Marillenspritzer, Marillknödel und natürlich Poysdorfer Qualitätsweinen eingeladen. Nähere Informationen unter www.vinoversum.at

Schlossfestival Wilfersdorf

Erleben Sie mit „Die Großherzogin von Gerolstein“, eine Operette von Jacques Offenbach, einen unvergesslichen Abend bei einer Freiluftaufführung vor dem Liechtenstein Schloss Wilfersdorf.

Termine: 1./2. und 7.-9. 7.2016, jeweils 20.30 Uhr

Regie: Richard Schmetterer; Gesamtleitung: Gregor Sommer

Gesang: Eveline Schloffer, Caroline Zins und Dieter Hörmann

Kartenvorverkauf:

Gemeindeamt Wilfersdorf (Tel. +43 (0) 2573 / 2366-0) und auf Ö-Ticket (www.oeticket.at).

Kombikarten in Verbindung mit Führungen durch das Schloss, dem Heimatmuseum, der Hofkellerei und Schlosseigenenbesuch, oder der grenzüberschreitenden „Schlössertour“: Reservierung beim: office@liechtenstein-schloss-wilfersdorf.at

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
červen 2016		
Tvrdonice	3.-5.6.	TNS - Podluží v písni a tanci
Dolní Bojanovice	4.-5.6.	Sjezd rodáků
Kostice	4.6.	40. výročí založení juda v Kosticích
Prušánky	4.-6.6.	Pivní slavnosti
Nový Poddvorov	5.6.	Mezinárodní den dětí
Starý Poddvorov	5.6.	Slavnost Božského srdce
Kostice, Tvrdonice	11.6.	Otevřené sklepy
Lanžhot	12.6.	Dětský den
Lužice	23.-26.6.	Letní kino - Kinematograf bratří Čadíků
Lužice	24.6.	Vernisáž výstavy k hodům, Starý kvartýr
Prušánky	24.6.	Svatojánská noc
Hrušky	25.6.	Hruščíada
Josefov	25.6.	Dětský den
Lužice	25.6.	Lužická míle - veřejné plavecké závody na Cihelně
Prušánky	25.6.	K Nechorám do sklepa - Otevřené sklepy
Týnec	25.6.	Den otevřených sklepů
Ladná	25.6.	Guláš cup
červenec 2016		
Lužice	2.7.	Veterán cup - Hodový tenisový turnaj
Lužice	2.7.	Předhodový večer
Prušánky	2.7.	Turnaj ulic ve fotbale
Hrušky	2.7.	Putování za vínem - Otevřené sklepy
Lužice	3.-5.7.	Cyrilské hody
Lanžhot	5.7.	Hasičské závody
Moravská Nová Ves	5.7.	Letní otevřené sklepy
Mikulčice	5.7.	Cyrlometodějská pouť
Kostice	9.7.	Tradiční rybářský výlet - zábava
Ladná	9.7.	Fotbalový turnaj - Memoriál St. Krále
Josefov	12.7.	Ruční stavění máje
Tvrdonice	15.-17.7.	Motohody
Josefov	16.7.	Podlužácká beseda u cimbalu
Josefov	17.-19.7.	Tradiční krojové hody
Lanžhot	17.7.	Krojový výlet
Dolní Bojanovice	21.7.	Zarážání hory a Zahrávání hodů
Josefov	22.7.	Páteční pohodová zábava
Ladná	23.7.	Turnaj ulic ve fotbale
Josefov	30.7.	Pohárový turnaj ve fotbale
Tvrdonice	30.7.	Ruční stavění máje
Moravská Nová Ves	30.7.	Předhodovní zpívání
Moravská Nová Ves	31.7.-2.8.	Krojované Svatojakubské hody
Srpen 2015		
Starý Poddvorov	5.-9.8.	Tradiční krojované hody
Josefov	6.8.	Plkač Trophy Cup, 6. ročník
Prušánky	6.8.	Noční soutěž SDH O pohár starosty obce
Tvrdonice	6.8.	Zpívání pod tvrdomsků májů
Tvrdonice	7.-9.8.	Krojované hody
Josefov	13.8.	Turnaj ulic Josefova v malé kopané
Kostice	13.8.	Tradiční rybářský výlet - zábava
Prušánky	13.8.	Předhodová beseda u cimbalu
Prušánky	14.-16.8.	Krojované hody, výstava mladých prušáneckých umělců
Kostice	19.-21.8.	Motosraz „Bahenní párty“
Mikulčice	19.8.	Taneční párty pod zeleným
Moravský Žižkov	20.8.	Předhodové zpívání
Mikulčice	20.8.	Předhodový večer

Obec	Datum	Název akce
Lanžhot	21.8.	Zahrávání hodů
Moravský Žižkov	21.-23.8.	Krojové hody
Mikulčice	21.-23.8.	Mikulecké hody
Tvrdonice	25.-27.8.	Letní kino
Tvrdonice	26.8.	Rozloučení s prázdninami - lampionový průvod
Dolní Bojanovice	27.-28.8.	Zahrádkářské dny
Hrušky	27.8.	Předhodovní zpívání
Tvrdonice	27.8.	Zarážání hory
Prušánky	27.8.	Rozloučení s prázdninami
Mikulčice	27.8.	Víno a burčák z otevřených sklepů
Nový Poddvorov	28.8.	Ohlédnutí za prázdninami
Prušánky	28.8.	Rozloučení s prázdninami
Hrušky	28.-30.8.	Hody
Září 2016		
Josefov	3.9.	Zarážání hory
Lužice	3.9.	Prkačkap, závod malotraktorů
Moravský Žižkov	3.9.	Zarážání hory
Prušánky	3.9.	Zarážání hory
Týnec	3.9.	Předhodové zpívání a beseda u cimbalu
Hrušky	3.9.	Vinobraní
Týnec	4.-5.9.	Hody
Lužice	9.9.	Vernisáž výstavy k vinobraní, Starý kvartýr
Josefov	10.9.	Josefovský helouvín
Lužice	10.9.	Lužické vinobraní
Moravská Nová Ves	10.9.	Vinobraní a ochutnávka vín odrůdy Cab. Moravia
Lanžhot	14.9.	Dětské hody v MŠ
Lanžhot	16.9.	Předhodovní zpívání
Ladná	16.9.	Předhodovní zpívání
Lanžhot	17.9.	Ruční stavění máje
Prušánky	17.9.	Vinobraní pro Nechory
Ladná	17.-18.9.	Krojované hody
Lužice	17.-18.9.	Barevné odpoledne pro děti v parku U Vrchnice
Lužice	17.9.	Burčák Open - tenisový turnaj
Lanžhot	18.-20.9.	Hody
Starý Poddvorov	18.9.	Dýňový víkend s vinobraním
Lužice	19.-20.9.	Výstava králíků a drobného ptactva
Lanžhot	24.-25.9.	Hodky
Moravská Nová Ves	24.9.	Václavský burčákový pochod
Ladná	24.9.	Krojované hodky
Dolní Bojanovice	25.-27.9.	Svatováclavské hody
Kostice	25.9.	Posezení na Kopance (rybaření pro kostickou veřejnost)
Lanžhot	25.9.	Poděkování za úrodu
Mikulčice	25.9.	Adrenalinové odpoledne u klubovny
Mikulčice	25.9.	Akropole Cross, běh Rasticovým městem Morava
Říjen 2016		
Josefov	1.10.	Pochod slováckými vinohrady
Lužice	1.10.	Den seniorů
Mikulčice	1.-2.10.	Bubenická dílna
Dolní Bojanovice	2.10.	Hodky s vinobraním
Kostice	15.10.	Předhodovní zpívání
Kostice	15.10.	Stavění máje
Kostice	16.-17.10.	Hody
Mikulčice	16.10.	Drakiáda
Tvrdonice	21.10.	Beseda se seniory
Josefov	22.10.	Drakiáda

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Říjen 2016		
Mikulčice	28.10.-6.11.	Výstava obrazů
Prušánky	29.10.	Gulášfest
Prušánky	29.-30.10.	Podzimní výstava KD
Týnec	29.10.	Výlov
Moravská Nová Ves	29.10.	Víno a dýně
Listopad 2016		
Moravská Nová Ves	5.11.	Podzimní otevřené sklepy
Mikulčice	6.11.	Podzimní setkání seniorů
Kostice	12.11.	Beseda "Jak u nás bývalo"
Lanžhot	12.11.	Divčí vínek
Moravský Žižkov	12.11.	Svatomartinská husa
Mikulčice	12.11.	Mikulecká zabijačka
Prušánky	16.11.	Lampionový průvod
Nový Poddvorov	17.11.	Lampionový průvod obcí
Josefov	19.11.	Josefovská setkání
Lanžhot	19.11.	Kateřinská zábava
Lanžhot	26.11.	Vánoční jarmark
Lanžhot	26.11.	Vánoční výstava
Hrušky	26.11.	Divčí vínek
Dolní Bojanovice	27.11.-4.12.	Vánoční výstava
Lužice	27.11.	Ván. jarmark na sokolovně, slavn.rozsvícení stromu
Prušánky	27.11.	Rozsvícení vánočního stromku u OÚ
Týnec	27.11.	Rozsvícení vánočního stromku
Mikulčice	27.11.	Zpívání u vánočního stromu

Obec	Datum	Název akce
Ladná	27.11.	Adventní neděle s
Prosinec 2016		
Kostice	2.12.	Mikulášský jarmark a rozsvícení ván. stromu
Lužice	2.12.	Vánoční výstava, Starý kvartýr
Hrušky	3.12.	Vánoční veselí
Kostice	3.12.	Mikulášský turnaj v judu
Tvrdonice	3.12.	Mikulášský jarmark
Josefov	4.12.	Mikulášská besídka
Mikulčice	4.12.	Dětský karneval
Starý Poddvorov	4.12.	Rozsvícení vánočního stromu
Moravská Nová Ves	4.12.	Slavnostní rozsvícení ván. stromu
Ladná	4.12.	Adventní neděle s ...
Nový Poddvorov	5.12.	Slavn. rozsvícení ván.stromu a Mikulášská nadílka
Ladná	5.12.	Mikulášská nadílka u kostela
Týnec	10.12.	Ochutnávka mladých vín a zabijačkové speciality
Ladná	11.12.	Adventní neděle s ...
Mikulčice	16.12.	Pochod světlušek
Josefov	17.12.	Adventní turnaj ve stolním tenise
Josefov	17.12.	Mistrovství Josefova ve stolním Stiga hokeji
Kostice	17.12.	Vánoční zpívání (koncert)
Starý Poddvorov	18.12.	Adventní besídka
Mikulčice	18.12.	Vánoční koncert
Ladná	18.12.	Adventní neděle s ...
Mikulčice	21.12.	Vánoční dílnička
Prušánky	23.12.	Vánoční koncert

Přehled výrobců krojů a součástí krojů na Podluží

Druh výrobku	Jméno	Kontakt
Dolní Bojanovice		
Šití a vyšívání červenic, kordulí dívčích i chlapeckých, šátečků, rožků, kabaní, košil	Markéta Malániková	tel. 728 572 846
Šití krojových košil, rukávců, košílek pod rukávce, kasaníc, sukní, slováckých šatů	Helena Pazderková	tel. 732 455 795
Malování mašlí	Blahová Anna	
Josefov		
Šití chlapeckých kabaní, malování, vyšívání plátěných košil, kloboučků a toček	Vladislava Lekavá	tel. 724 764 561
Čižmy	Martin Tomašík	martinjanulik@seznam.cz
Šití rožků a šátečků	Štěpánka Pavková	tel. 602 517 980
Kostice		
Šití a vyšívání červenic a modřic	Zdeňka Rabušicová, Nová 109	tel. 725 544 905
Lanžhot (informace MÚ Lanžhot)		
Čižmy	Marek Tureček	731 479 760
Fiauky	Marie Slámová, Jarmila Hrnčířová	
Červené vyšívání na košili	Anna Mlýnková, Bronislava Bartošová, Dana Uhrová	
Vyšíváčky	Marie Holobrádková, Marie Kořínková, Hana Tučková	
Lajbl	Marie Hostinská	
Malování mašlí	Marie Švirgová, Jarmila Zahradníková, Božena Rabušicová, Silvie Markovičová, D. Jurošková, M. Jurošková	
Pérko na guláč a mašle, červený šátek	Ludmila Ciprysová	
Šití sukní	Marie Hostinská, Ludmila Hostinová, Anna Straková, Marie Petřelová	
Lužice		
Mužácké šaty, sukně, jupky, kasanice, krejzlíky, třaslavice, lajbl, kabaně atd.	Vladka Magdolenová	tel. 605 751 996
Moravský Žižkov		
Šití krojů	Věra Vašíčková	tel. 721 459 112

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) a MAS Dolní Morava

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) je dokument, který zpracovávají místní akční skupiny pro své území. Jedná se o dokument, který analyzuje současný stav území, pojmenovává problémy a navrhuje k problémům postupy řešení (opatření k rozvoji). Na základě tohoto dokumentu budou také do regionu putovat evropské peníze (pro území našich obcí cca 90 mil Kč). Zpracování strategie pro území našich obcí bylo odstartováno v prosinci roku 2013. Do zpracování byla také zapojena veřejnost a to formou anket, kulatých stolů, pracovních skupin či dotazníků. Dokument byl dokončen a odeslán ke schválení na MMR dne 31.3.2016.

Kompletní verzi Strategie CLLD MAS Dolní Morava najdete na webových stránkách spolku na odkazu:

<http://www.mas-dolnimorava.cz/scld/scld-mas-dolni-morava-2014-2020>

MAS Dolní Morava si ve strategii stanovila příslušné „oblasti rozvoje“ a v rámci těchto se zavázala ke konkrétním opatřením, které napomohou rozvoji území v našich obcích. Určitý okruh aktivit a projektů bude možné hradit z finančních prostředků Evropské Unie. Na některé však EU nepřispívá a proto se budou muset využít jiné zdroje a to státní, krajské, obecní či vlastní.

Úkolem místních akčních skupin je na základě schválené strategie a přidělené finanční alokace prostředků EU postupně vyhlašovat příslušné grantové (dotační) výzvy, a to zejména v operačních programech IROP, Program rozvoje venkova a OP Zaměstnanost. Žadatelé následně budou na MAS zasílat své projektové žádosti, které MAS vyhodnotí a na základě hodnocení doporučí k podpoře a realizaci.

PRIORITNÍ OBLASTI

Občanská vybavenost a infrastruktura

Podpora rozvoje technické infrastruktury a občanské vybavenosti pro zlepšení kvality života občanů. Jedná se o řešení problematiky spojené především s místními komunikacemi, cyklostezkami a zajištěním dobré dopravní obslužnosti, dořešení komplexních pozemkových úprav a podporou občanské vybavenosti, obnovy kulturních památek, podporou budování zázemí pro občany a spolkový život v obcích a podporou celkové vybavenosti a úpravy obcí.

Na projekty rozvoje cyklostezek, bezpečnosti dopravy v obcích apod. je z EU pro naši MAS vyčleněno 18 mil. Kč, na vybavení složek IZS cca 3 mil. Kč.

Školství a vzdělávání

Podpora zkvalitnění vzdělanostní struktury občanů nejen v oblasti základního školství, ale i celoživotního vzdělávání. Bude podpořena modernizace či rekonstrukce budov škol základního a předškolního vzdělávání a především vybavení specifických učeben vhodnými pomůckami. Budou podporovány aktivity týkající se posílení vazeb žáků k regionu a jeho historickým a kulturním vazbám, dále vzdělávání v klíčových kompetencích a inkluzivní vzdělávání.

Na projekty pro zkvalitnění nabídky a infrastruktury pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání bude vyčleněno

cca 8 mil. Kč a na podporu infrastruktury, klíčových kompetencí a inkluze ve vzdělávání půjde 12 mil. Kč.

Sociální oblast

Zabezpečení poskytování sociálních služeb, tedy zajištění kvality a dostupnosti sociálních a návazných služeb. Spoluprací občanských iniciativ, obcí, podnikatelského sektoru a aktivit sociálních služeb vzniknou vhodné podmínky pro rozvoj komunitního života v obcích. Aktivity pro řešení problémů sociálního vyloučení a nezaměstnanosti budou hlavním tématem této prioritní oblasti.

Z prostředků EU má MAS vyčleněno na sociální oblast a projekty na podporu zaměstnanosti cca 28 mil. Kč.

Lidské zdroje, zaměstnanost a podnikání

Na území MAS Dolní Morava budou vytvářeny optimální podmínky pro podporu stávajících podnikatelských subjektů a pro vznik a nastartování činností nových. Cílem je dobudování a rozšiřování podnikatelských zón, zpřehlednění zón a tím nastavení vhodných podmínek pro příchod nového investora. Velkým potenciálem pro rozvoj podnikání je oblast tradic, folkloru, lidových řemesel, cestovního ruchu a místních produktů s možností spolupráce aktérů a vytváření místních trhů.

Z prostředků EU budou podpořeny projekty kreativního podnikání, a to ve výši cca 8 mil. Kč.

Cestovní ruch a kultura

MAS bude podporovat komplexní rozvoj cestovního ruchu, přičemž bude uplatňován destinační management a jednotná propagace cestovního ruchu a kulturních akcí. Velká pozornost bude věnována zachování venkovského rázu území MAS jako regionu, který je nositelem tradic, folkloru, kultury a místní pohostinnosti. Toto je možné uchovat díky aktivitám místních spolků spojených se zachováním a obnovou místních tradic. Zajištění zázemí a podmínek pro posílení těchto komunit je velkým tématem této oblasti.

Zemědělství a lesnictví

Bude podporováno tradiční zemědělství se silnou vazbou k půdě, ale s novými a moderními technologiemi a přístupy a s ohledem na šetrné hospodaření v krajině. Bude podporována osvětová a vzdělávací činnost tak, aby na celém území došlo k pozitivní změně chování obyvatel a jejich vztahu ke svému životnímu prostředí a půdě. Zároveň bude podporováno zemědělství a lesnictví jako příležitost pro spolupráci podnikajících subjektů a zavádění nových místních produktů a regionálních trhů.

Na projekty v oblasti zemědělství a lesnictví je vyčleněno cca 10 mil. Kč.

Životní prostředí

Obce si velmi dobře uvědomují dopady klimatických změn na životní prostředí a zdraví obyvatel a nutnost přizpůsobit se postupně těmto změnám. Bude podporován udržitelný rozvoj území, péče o krajinu, lesy, zadržování vody v krajině, protipovodňové ochrany, čistoty povrchových i podzemních vod, péči o zeleň, spolupráce na postupné změně hospodaření se zemědělskou půdou za účelem zlepšení životního prostředí a zdraví obyvatel.

(dokončení na str. 23)

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) a MAS Dolní Morava

(Dokončení ze str. 22)

V rámci životního prostředí MAS podpoří projekty na protipodvodňová a protierozní opatření v lesích ve výši 1,5 mil. Kč.

Projekt Místní akční plán vzdělávání (MAP) pro ORP Hodonín

Realizační tým MAS Dolní Morava také podal dne 30. 4. 2016 žádost o podporu projektu Místní akční plán vzdělávání ORP Hodonín (MAP). Místní akční plán (MAP) je strategický dokument, který se zabývá kvalitním inkluzivním vzděláváním dětí do 15 let. Kromě předškolního a základního vzdělávání se zabývá také vzděláváním zájmovým a neformálním. Hlavním přínosem MAPu by měl být rozvoj komunikace a spolupráce mezi všemi aktéry ve vzdělávání v daném území (děti, žáci,

rodiče, učitelé, ředitelé, zřizovatelé škol a ostatní organizace působící ve vzdělávání). V současné době jsme zahájili přípravnou fázi projektu, bude sestaven Řídící výbor a pracovní skupiny, které se budou zabývat hodnocením problémů a předností školství v našem regionu, budou navrhnout konkrétní opatření či aktivity, které by měly pomoci školám v těch oblastech, které jsou problémové.

Místní akční skupina Dolní Morava, z.s.

Kancelář: Regionální centrum města Hodonína, Masarykovo náměstí 27, Hodonín 695 01

Webové stránky: www.mas-dolnimorava.cz;

www.facebook.com/masdolnimorava

Předseda spolku: Ing. Josef Smetana

Místopředsedkyně spolku: Bc. Patřicia Juráňová

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD: Ing. Blanka Přidalová, tel.: 605 103 644, pridalova@mas-dolnimorava.cz

Další kontakty: Bc. Lenka Sedláková, tel.: 608 050 395, sedlakova@mas-dolnimorava.cz

Chcete se zviditelnit v celém Regionu Podluží?

Inzerujte v časopisu ZVONY PODLUŽÍ

Více než 8000 výtisků

do všech domácností v 15 obcích!

Bližší informace na tel.: 777 328 062

nebo e-mailu: info@podluzi.cz

stavební s. r. o.

- silniční stavby •
- inženýrské stavby •
- mostní stavby •
- železniční stavby •
- pozemní stavby •
- stavby sportovišť •
- speciální povrchy •
- skládky odpadů •

SWIETELSKY stavební s.r.o., oblast Hodonín
Brněnská 42, 695 01 Hodonín

SYNPRO

SYNPRO.CZ

Tel.: +420 733 376 775

ZEMĚDĚLSKÁ • KOMUNÁLNÍ • VINOHRADNICKÁ TECHNIKA

Smelektro

ELEKTRO SMETANA

VELKOOBCHOD • MALOOBCHOD

• Velký výběr elektroinstalačního materiálu, kabelů a svítidel

• Elektromateriál pro domácnost

(úsporné žárovky, LED, vypínače, baterie, prodlužky)

Husova 25, 690 02 BŘECLAV, tel.: +420 774 879 468
obchod@elektro-smetana.cz • www.elektro-smetana.cz

Lužická laťka 2016

Turnaj v kuželkách „O holbu starosty města Lanžhot“

Soutěž „Zpěváček Podluží“

Cyklo-výlet „Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku“

